

ד זכרני יהוה ^א ברצון עמך פקדני בישועתך: ה לראות במוכת בחיריך לשמח בשמחת גונך להתחלל עם נחלתך: ו חטאנו עם אבותינו העוינו הרשענו: ז אבותינו במצרים לא השפילו נפלאותיך לא זכרו את רב חסדיך וימרו על ים בים סוף: ח וישועים למען שמו להודיע את גבורתו: ט ויגער בים סוף ויחרב ויוליכם בתהמות במדבר: י וישועים מיד שווא וינאלם מיד אויב: יא ויכפו מים צריהם אחד מהם לא נותר: יב ויאמינו בדברי ישרו תהלתו: יג מהרו שכתו מעשיו לא חפו לעצתו: יד ויתאוו תאוה במדבר וינסו אל בישיון: טו ויתן להם שאלתם וישלח רוזן בנפשם: טז וינאו למשה במחנה לאהרן קדוש יהוה ^א: יז תפתח ארץ ותבלע דתן ותכם על עדת אבירים: יח ותבער אש בעדתם להבה תלהט רשעים: יט ועשו עגל בחרב וישתחוו למסכה: כ וימירו את כבודם בתבנית שור אבל עשב: כא שכתו אל מושיעים

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

למטה, רוצה להתלבש בלבוש להזיק את העולם. ויורד הוא ומרכבותיו. והלבוש הראשון שהוא לוקח - תבנית שור, דמות שור, וראשון לנזיקין מאותם ארבעה. הוא שור. והם ארבעה אבות להזיק לעולם, וכל שלשת אבות הנזיקין פרט לשור, כלם שלו, ועל זה כתוב וימירו את כבודם בתבנית שור.

מה זה אכל עשב? הרי דרשנו בו, אבל עקר הדבר מתמצית של לחם ושבעה מיני דגן אין לו בהם חלק. ומשום כך האם לא היתה שם, ולא נאה לה להיות שם. ומשום שהאב היה יודע את רחמנות האם ודרכה, אמר למשה, בני אהובי, העצה בזה תמיד בשניהם. וזהו שלחשו לי בלחש, שלא ראוי לגלות, שהבן לא ידע, ויראה שהרי רצועה מוכנה, ותמיד יפחד. אבל שניהם בעצה זו ובעצה אחת.

ראשון לנזיקין מאותם ארבעה הוא שור והם ארבעה אבות להזיק לעולם

וימירו את כבודם וגו' (קו, כ): [זוהר ח"ב פ' כי תשא (דף קצ"א.)] בני, החטא שעשו (ערב רב) העם שבחורן, והשתתפו בו העם הקדוש - באם הם חטאו, שכתוב קום עשה לנו אלהים, אלהים ודאי. כבוד ישראל הזה, הוא ששורה עליה כאם על בנים, וזהו סוד הפתוב (תהלים קו) וימירו את כבודם בתבנית שור. זה כבודם של ישראל, האמא שלהם. וזהו שכתוב (שמאל א ד) גלה כבוד. שגרמו לשכינה לגלות בגלות עמהם. ועל זה וימירו את כבודם. במה? בתבנית שור. כאן הוא סוד הדבר. בא וראה, למטה בתוך שמרי היין השמרים הרעים, יצא מפגיע אחד, מקטרג, מזיק קדמון, והוא בסוד דמות אדם. כשקרב לתוך הקדש, כיון שמעבר משם ורוצה לרדת

עֲשֵׂה גְדֻלּוֹת בְּמִצְרַיִם: כִּב נִפְלְאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נִרְאוֹת עַל יַם סוּף: כִּג וַיֹּאמֶר
לְהַשְׁמִידם לְוַלֵּי מֹשֶׁה בַּחִירוֹ עָמַד בַּפָּרִץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חַמְתּוֹ מִהַשְּׁחִית:
זוהר תהלים

וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדִם - זו שְׂכִינָה שֶׁהִלְכָה
לְפָנֵיהֶם וְהִחְלִיפוּ אוֹתָהּ בְּמָקוֹם טָמֵא אֶל
אֲחֵר
וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדִם וּגו' (קו, כ): [זוהר ח"ב פ'
פ'קודי (דף רל"ז)] כְּתוּב (תהלים קו)
וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדִם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֲכִיל עֵשֶׂב.
מַה זֶה תַבְנִית שׁוֹר? זֶה עֵגֶל. שׁוֹר מִצַּד
הַשְּׂמָאל, אֲהַרָן יָמִין, וְנִכְלָל בּוֹ שְׂמָאל
וְהַתְּגַבֵּר בּוֹ וַיִּצָּא עַל יָדוֹ. בֵּא וּרְאֵה, וַיִּמְרוּ
אֶת כְּבוֹדִם - זו שְׂכִינָה שֶׁהִלְכָה לְפָנֵיהֶם,
וְהִחְלִיפוּ אוֹתָהּ בְּמָקוֹם טָמֵא, אֶל אֲחֵר.
וּמְשׁוֹם כֶּף לֹא עֲבָרָה הַזְהָמָה הַזוֹ מִהָעוֹלָם
עַד אוֹתוֹ זְמַן שִׁיעֲבִירָנָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִהָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ
הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, וְהָרִי בְּאֶרְנוּ.

מִהוּ וַיִּחַל? מְלַמֵּד שֶׁהַתְּפִלָּל עַד שֶׁאֲחֲזַתוּ
חֲלֻחְלָה חֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא הֵנִיחַ מֹשֶׁה
לְהַקְבֵּ"ה עַד שֶׁנָּתַן נֶפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם מִן הָעוֹה"ו
וּמִן הָעוֹה"ב

וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידם לְוַלֵּי מֹשֶׁה בַּחִירוֹ וּגו'

(קו, כ): [זוהר חדש פ' נח (דף טו. השמטות

טו' יב)] אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בֵּא וּרְאֵה מַה בֵּין
הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר כֶּף וּבֵין גִּתּוֹ.
גִּתּוֹ לֹא הֵגֵן עַל דָּוָרוֹ וְלֹא הִתְּפַלֵּל עָלָיו
כְּאַבְרָהָם. שְׂכִינָן שְׂאֵמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאַבְרָהָם (שם יח, כ) זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי
רָבָה, מִיָּד - וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר, וְהִרְבָּה
דְּבָרִים כְּנִגַּד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁשָּׁאֵל
שְׂאֵם יִמְצֵא שֵׁם עֲשֶׂרָה צְדִיקִים שִׁיכַפֵּר
לְכָל הַדָּוָר בְּשִׂבְלָם. וְחָשַׁב אַבְרָהָם שֶׁהָיוּ
עֲשֶׂרָה בְּעִיר, עִם לוֹט וְאַשְׁתּוֹ וּבְנָיו וּבְנוֹתָיו
וְחַתָּנָיו, וְלֹכֵן לֹא הִתְּפַלֵּל יוֹתֵר. בֵּא מֹשֶׁה
וְהֵגֵן עַל כָּל הַדָּוָר. כֵּינֵן שְׂאֵמַר הַקְּדוֹשׁ

כָּל זְמַן שֶׁהַצְּדִיקִים בְּדוֹר אֵין מְדַת הַדִּין
? כּוֹלָה לְשִׁלֵּט בָּהֶם?

וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידם לְוַלֵּי מֹשֶׁה בַּחִירוֹ וּגו'

(קו, כ): [זוהר חדש פ' בראשית (דף ט"ז):]

שֶׁהָרִי שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַב, וַיִּשׁ
אוֹמְרִים אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב, כָּל זְמַן
שֶׁהַצְּדִיקִים בְּדוֹר, אֵין מְדַת הַדִּין ? כּוֹלָה
לְשִׁלֵּט בָּהֶם. זֶהוּ שְׂכִתּוּב (תהלים קו) וַיֹּאמֶר
לְהַשְׁמִידם לְוַלֵּי מֹשֶׁה בַּחִירוֹ עָמַד בַּפָּרִץ
לְפָנָיו לְהָשִׁיב חַמְתּוֹ מִהַשְּׁחִית. וְכִשֶּׁהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְעֲשׂוֹת דִּין בְּרָשָׁעִים,
מְסַלֵּק הַצְּדִיקִים מִבִּינֵיהֶם, וְאֵז עוֹשֶׂה דִּין
בְּרָשָׁעִים. מְשַׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה? לְמַלְךְ
שֶׁהָיָה לוֹ פְּרִדָּס. יוֹם אֶחָד נִכְנַס לִגְנוֹ וְרָאָה

כד וַיִּמְאֹסוּ בְּאֶרֶץ חֲמֹדָה לֹא הֶאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ: כה וַיִּרְגְּנוּ בְּאֶחָלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ
 בְּקוֹל יְהוָה: ^לכו וַיֵּשֶׂא יְדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר: כז וַלְהַפִּיל זֶרְעָם
 בַּגּוֹזִים וּלְזוֹרוֹתָם בְּאַרְצוֹת: כח וַיִּצְמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֵּאבְלוּ וּבָחִי מֵתוֹם: כט וַיִּבְעִימוּ
 בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרֹץ בָּם מַגֵּפָה: ל וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיַּפְלֵל וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה:
 לא וַתִּחַשֵּׁב לוֹ לְצַדִּיקָה לְדֹר וְדֹר עוֹלָם: לב וַיִּקְצִיפוּ עַל מִי מְרִיבָה וַיִּרַע לַמֹּשֶׁה
 בְּעַבְדָּתָם: לג כִּי חָמְדוּ אֶת רוּחוֹ וַיִּכְפֹּא בַשִּׁפְתָיו: לד לֹא הִשְׁמִידוּ אֶת הָעַמִּים
 אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה: ^ללהם: לה וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹזִים וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם: לו וַיַּעֲבְדוּ
 אֶת עֲצֻבֵיהֶם וַיְהִיו לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: לו וַיִּזְבְּחוּ אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת בְּנוֹתֵיהֶם לְאֲשֵׁרִים:
 לח וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דָם בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לְעֲצֻבֵי בְנֵעַן וַתִּחַנֵּף הָאֶרֶץ
 בְּדָמָיִם: מט וַיִּטְמְאוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: מ וַיִּחַר אַף יְהוָה: ^מבַּעֲמוֹ
 וַיִּתְעַב אֶת נַחֲלָתוֹ: מא וַיִּתְּנֵם בְּיַד גּוֹזִים וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שְׂנְאֵיהֶם: מב וַיִּלְחָצוּם
 אוֹיְבֵיהֶם וַיִּבְנְעוּ תַּחַת יָדָם: מג פְּעָמִים רַבּוֹת יֵצִילֵם וְהִמָּה יִמְרוּ בַעֲצָתָם וַיִּמְכוּ
 בְּעוֹנָם: מד וַיֵּרָא בְּצַר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם: מה וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרַב
 (חסדו) חֲסִדָיו: מו וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל שׂוֹבֵיהֶם: מז הוֹשִׁיעֵנו יְהוָה: ^{מז}
 אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹזִים לְהַדּוֹת לְשֵׁם קְדוֹשׁ לְהַשְׁתַּבַּח בַּתְּהִלָּתְךָ:
 מח בְּרוּךְ יְהוָה: ^{מח}אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם
 אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

———— ❦ ———— זוהר תהלים ❦ ————

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִכָּאן, (תהלים קו) וַיֵּאמֶר
 לְהַשְׁמִידֵם לְוִלֵי מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בְּפָרֹץ
 לִפְנָיו. וְכֵן כָּל הַצַּדִּיקִים הִגְנוּ עַל דּוֹרָם,
 וְלֹא הִנִּיחוּ מִדַּת הַדִּין לְשַׁלֵּט בָּהֶם. וְנַח
 הַתְּעַכָּב עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמַר לוֹ
 רַבּוּי דְּבָרִים שָׁמְא יִבְקֵשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים,
 וְלֹא הַשְׁגִּית וְלֹא בִקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים,
 וְעָשָׂה הַתְּכָה וְנֶאֱבַד כָּל הָעוֹלָם.

בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, יִשְׂרָאֵל חֲטָאוּ, סְרוּ מֵהַר
 מִן הַדֶּרֶךְ - מַה כָּתוּב בּו? (שמות לב) וַיַּחַל
 מֹשֶׁה. מַהוּ וַיַּחַל? מִלְּמַד שֶׁהַתְּפִלָּל עַד
 שְׁאֲחֲזוֹתוֹ תִּלְחַלְהָ. חֲכָמִים אוֹמְרִים, לֹא
 הִנִּיחַ מֹשֶׁה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁנִּתֵּן
 נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם
 הַבָּא, שְׁכָתוּב (שם) וְעַתָּה אִם תֵּשֶׂא חֲטָאתָם
 וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ.

ספר חמישי

א יִזְדוּ לַיהוָה **ב** כִּי מִזֶּבֶחַ כִּי לְעֹלָם חֲסֵדוֹ: **ג** יֹאמְרוּ גְאוּלַי יִתְנוּנָה
ד אֲשֶׁר גָּאֵלָם מִיַּד צָר: **ה** וּמִבְּרָצוֹת קִבְצָם מִמִּזְרַח וּמִמְעַרְב מִצְפוֹן
 וּמִיָּם: **ו** תָּעִי בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דְּרָךְ עִיר מוֹשֵׁב לֹא מְצָאוּ: **ז** רַעֲבִים גַּם צְמֵאִים
 נִפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַשֵּׂת: **ח** וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה **ט** בְּצַר לָהֶם מִמִּצְוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם:
י וַיְדַרְיָם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלֶכֶת אֶל עִיר מוֹשֵׁב: **יא** יִזְדוּ לַיהוָה **יב** חֲסֵדוֹ
 וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: **יג** כִּי הִשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה וְנֶפֶשׁ רַעֲבָה מִלֹּא מִזֶּבֶחַ: **יד** יֹשְׁבֵי
 חֲשֵׁךְ וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֵינַי וּבְרֹזֶל: **טו** כִּי חֲמָרוּ אֲמָרֵי אֵל נַעֲצַת עֲלוּיֹן נֶאֱצִי:
טז וַיִּכְנַע בְּעַמֵּל לֶבָם בְּשָׁלוֹ וְאִין עִזָּר: **יז** וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה **יח** בְּצַר לָהֶם
 מִמִּצְוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁעֵם: **יט** יוֹצִיאֵם מִחֲשֵׁךְ וְצִלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִתַּק: **כ** יִזְדוּ
 לַיהוָה **כא** חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: **כב** כִּי שִׁבְרַת דְּלִתּוֹת נִחַשְׁתָּ וּבְרִיחֵי
 בְּרֹזֶל גִּדַּע: **כג** יְאוּלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעֵם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: **כד** כָּל אֲבָל תִּתְעַב נֶפֶשָׁם
 וַיִּגִּיעוּ עַד שְׁעָרֵי מוֹת: **כה** וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה **כו** בְּצַר לָהֶם מִמִּצְוֹקוֹתֵיהֶם

שימוש תהלים

לקדחת תמידית

יאמרו גאולי ה' (קז, ב): [שימוש תהלים לפרק קז] זה המזמור הוא טוב מאוד לאמרו לקדחת תמידית. והשם שלו הוא י"ה.

זוהר תהלים

שָׁנוּ רַבּוֹתֵינוּ: זֶה מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל וּבֹכֶה וְצוֹעֵק עַד שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְרַחֵשׁ בְּשִׁפְתָיו - תִּפְלָה זוֹ שֶׁלָּמָּה שֶׁהִיא בְּלֵב וְלְעוֹלָם לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' וְגו' (קז, א): [זוהר ח"ב פ' שמות (דף 94 ב)] שָׁנוּ רַבּוֹתֵינוּ, זֶה מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל וּבֹכֶה וְצוֹעֵק עַד שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְרַחֵשׁ בְּשִׁפְתָיו - תִּפְלָה זוֹ שֶׁלָּמָּה, שֶׁהִיא בְּלֵב, וְלְעוֹלָם לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם. אָמַר רַבִּי

יְהוּדָה, גְּדוּלָה צְעָקָה שְׁקוֹרַעַת גִּזֵּר דִּינֹה שֶׁל אָדָם מִכָּל יָמָיו. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, גְּדוּלָה צְעָקָה שְׁמוּשְׁלַת עַל מַדַּת הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, גְּדוּלָה צְעָקָה שְׁמוּשְׁלַת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. בְּשִׁבִיל צְעָקָה נוֹחַל הָאָדָם הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוֹב (תהלים קז) וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' בְּצַר לָהֶם מִמִּצְוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם.

וְיִשְׁעֵם: כ' יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפְּאֵם וַיַּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם: כא יִרְדוּ לַיהוָה חֲסִדוֹ וַנִּפְלְאוּתוֹ לִבְנֵי אָדָם: כב וַיִּזְבְּחוּ וַבְּחֵי תוֹרָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: כג יוֹרְדֵי הַיָּם בְּאֵיזוֹת עֲשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים: כד הִמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וַנִּפְלְאוּתוֹ בְּמַצּוֹלָה: כה וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סַעֲרָה וַתִּרְוַם גְּלִיוֹ: כו יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדוּ תְּהוֹמוֹת נִפְשָׁם בְּרַעַח תִּתְמוֹנָג: כז יִחוּגוּ וַיִּנְעוּ בַּשְּׁפוּר וְכָל חֲכַמְתָּם תִּתְבַּלַּע: כח וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְהוָה וַיִּבְרָא בְּצַר לָהֶם וַמִּצְוֹקֵיהֶם יוֹצִיאֵם: כט יָקָם

זוהר תהלים

באיש הזה ששוכב במחלתו כמו אסיר בבית אסירים, ויעזור לו להוציאו מבית האסירים, ובוא וראה שהקב"ה דן הדינים של בני העולם למעלה, הן למות הן לשרש הן לעקור הן לעונש רכוש והן להאסר, מי שנידון לעונש רכוש נופל במחלה, ולא ירפא עד שיתן ויפסיד מן רכושו כפי מה שנגזר עליו, וכיון שנענש בממונו שהפסיד ונתן כפי מה שנגזר עליו נרפא ויוצא מבית האסירים של מחלתו, וע"כ נצרך להתיגע אצלו שיתן עונשו במוקדם וישתחרר, מי שנידון לשרש יהיה נתפס וינתן בבית אסירים עד שישתרש מהכל, ולפעמים ישתרש מאבר שבגופו ואח"כ יוציאו אותו מבית האסירים, אבל מי שנידון למות אף אם יתן כל כופר וכל ממון שבעולם לא ינצל, ולכן נצרך לרופא שהוא חכם להתיגע אצל החולה, שאם יכול לתת לו רפואה לגופו הרי טוב, ואם לא יתן לו רפואה לנשמתו ויתיגע על רפואת הנפש, זה הוא רופא חכם שהקב"ה נמצא בעזרתו בעולם הזה ובעולם הבא.

תְּפַלֵּה שְׁלֹמֹה מִתְמַלְאֵת וְאֵינָה חוֹזֶרֶת רִיקָם, אֵין לָהּ שֶׁעַר שְׁלֵא יִכְנסוּ אוֹתָן דְּמַעוֹת וַיִּצְעֲקוּ אֶל ה' בְּצַר לָהֶם וַמִּצְוֹקֵיהֶם

רְפוּאָה עַל יְדֵי הַקַּב"ה הוּא רְפוּאָה שְׁלֹמָה וְהַתְּמִידוּת

וְיִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפְּאֵם וַיַּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם (קז, ב): [זוהר ח"ג (תוספות) זוהר תורה] פתח רבי אלעזר ואמר (ירמיה יז) רפאני ה' וארפא הושיעני ואושעה, כיון שאמר רפאני ה' מהו וארפא, וכיון שאמר הושיעני מהו ואושעה, הלא כיון שהרופא ירפא אין עוד מחלה, אלא כל הרפואות שבעולם ביד הקב"ה, אבל יש מהן על ידי שליח, ויש מהן שאינן נמסרין בידי שליח, אותן שנמסרין בידי שליח רפואות הן, אבל לפעמים חוזרין אליו המחלות, מלבד אותן שהקב"ה מרפא אינן חוזרין לעולם, וע"כ הרפואה שלו היא רפואה שאין עוד מחלה כלל, ובשביל זה רפאני ה' וארפא בודאי בלי קטרוג כלל.

רְפוּאֵת הָרופָא לְרְפָאוֹת גַּם רְפוּאֵת הַנְּפֶשׁ וְיִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפְּאֵם וְגו' (קז, ב): [זוהר ח"ג (רצט) זוהר תורה] תאנא כתוב (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל, דל נקרא זה ששוכב במחלתו, והוא אסיר על מטתו בבית אסירי המלך, ואם נמצא רופא שהוא חכם, נותן לו הקב"ה ברכות לזה שמתיגע

סְעָרָה לְדַמְמוֹת יַחֲשׂוּ גְלִיחָם: ל וַיִּשְׁמְחוּ כִּי יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנַּחֵם אֵל מְחוֹז הַפְּצָם:
 לֹא יִזְדוּ לַיהוָה חֲסָדוֹ וַנִּפְלְאוּתוֹ לִבְנֵי אָדָם: לז וַיִּרְמְמוּהוּ בַּקֶּהֶל עִם
 וּבְמוֹשֵׁב יַקְנִיִּים יַחְלְלוּהוּ: לח יֵשֶׁם נְהָרוֹת לְמִדְבַּר וּמִצְאֵי מַיִם לְצִמְאוֹן: לט אֶרֶץ
 פְּרִי לְמִלְחָה מֵרַעַת יִשְׁבִי בָהּ: לה יֵשֶׁם מִדְבַּר לְאַנָּם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמִצְאֵי
 מַיִם: לו וַיִּזְשָׁב שָׁם רַעֲבִים וַיְבוֹנְנֵנו עִיר מוֹשָׁב: לו וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְעוּ כִרְמִים
 וַיַּעֲשׂוּ פְרֵי תְבוּאָה: לה וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהַמְתֵּם לֹא יִמְעִיט: לט וַיִּמְעֲטוּ
 וַיִּשְׁחֻ מַעְצָר רָעָה וַיִּגְוּ: מ שִׁפְךָ בּוֹז עַל גְּדוֹבִים וַיִּתְעַם בְּתַהוֹ לֹא דָרְךָ:
 מא וַיִּשְׁגַּב אֲבִיוֹן מַעוֹנֵי וַיִּשֶׁם כְּצֶאֱנַן מִשְׁפָּחוֹת: מב יִרְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְחוּ וְכָל עוֹלָה
 קִפְצָה פִּיהָ: מג מִי חָכֵם וַיִּשְׁמַר אֱלֹהֵי וַיִּתְבוֹנְנֵנו חֲסָדֵי יְהוָה:

————— ❦ ————— זוהר תהלים ————— ❦ —————

בתפלתו, שאין לך שער שלא יכנסו
 אותן דמעות, אמר רבי ברכיה בשעה
 שאמר הקב"ה לשמואל (שמואל א טו)
 נחמתי כי המלכתי את שאול למלך, מה
 כתוב ויחר לשמואל ויצעק אל ה' כל
 הלילה, הניח הכל ולקח צעקה, משום
 שהיא קרובה יותר להקב"ה, רבי יצחק
 אמר גדולה צעקה שמושל על מדת
 הדין שלמעלה, רבי יוסי אמר גדולה
 צעקה שמושל בעוה"ז ובעוה"ב,
 ובשביל צעקה נוחל האדם עוה"ז
 ועוה"ב, שכתוב ויצעקו אל ה' בצר להם
 ממצוקותיהם יצילם.

יושיעם (קז, כח): [זוהר ח"ב (דף כ.) זוהר תורה]
 תנו רבנן כל מי שמתפלל ובוכה וצועק
 עד שאינו יכול למרחש בשפתיו, זו היא
 תפלה שלמה שהיא בלב, ולעולם אינה
 חוזרת ריקם, אמר רבי יהודה גדולה
 צעקה שקורע גזר דינו של אדם מכל
 ימיו, וצעקה היא בלב שכתוב (איכה ב)
 צעק לבם אל ה', וזו קרובה להקב"ה
 יותר מתפלה ואנחה, שנאמר (שמות טז)
 כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע
 צעקתו, וא"ר יהודה כל דבר שבעולם
 תולה בתשובה ובתפלה שמתפלל האדם
 להקב"ה, וכל שכן מי ששופך דמעות

וַעֲנֵנִי: ה' אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הדיבור} דַּבֵּר בְּקִרְשׁוֹ אֶעֱלֶזָה אֶחֱלֶקְהָ שְׂכֵם וְעִמָּק סִפּוֹת אֲמַדְדֶּה: ^{תהי' בעל הדיבור} ט לִי גִלְעָד לִי מְנַשָּׁה וְאַפְרַיִם מָעִיזוּ רֵאשֵׁי יְהוּדָה מִחֻקֵּי: י מוֹאָב סִיר רַחֲצִי עַל אֲדָוִם אֲשֶׁלֶיךָ נִעְלִי עָלַי פְּלִשְׁתִּי אֲתַרוּעֵעַ: י"א מִי יִבְלִנֵי עֵיר מִבְּצָר מִי נִחְנִי עַד אֲדָוִם: י"ב הֲלֹא אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הדיבור} וְנִחַתְנִי וְלֹא תֵצֵא אֱלֹהִים ^{תהי' בעל הדיבור} בְּצַבְאֹתֵינוּ: י"ג הֲבָה לָנוּ עֲזֵרַת מִצָּר וְשׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם: י"ד בְּאֱלֹהִים ^{תהי' בעל הדיבור} נַעֲשֶׂה חֵיל וְהוּא יָבוֹם צָרֵינוּ:

===== זוהר תהלים =====

מעל השמים למעלה מעלה, שלמדנו כי הקדוש ומאיר אורו אל פני הקטנות, בזמן שהוא שטובים המה מעשה ובכך הכל בשמחה הכל בשלמות, כלם האנשים למטה ואם הבנים היא בשמחה, אז מופיע בהתגלות הקדמון העולמות בשמחה.

ל אֹדָה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים אֶחְלָלְנֹו: לֹא כִי יַעֲמֹד לִימִין אֲבִיוֹן
 לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטַי נַפְשׁוֹ:

זוהר תהלים

שהוא משתמש בהם, ומי הם, לב נשבר ונדכה, ואת דכא ושפל רוח, אלה הם הכלים של המלך, וכאשר יש בצורת בעולם והרעב והדין מתגבר על העניים, אז הם בוכים וגועים לפני המלך, והקב"ה קרוב אליהם יותר מלאחרים, זש"ה (תהלים כב) כי לא בזה ואל שקץ ענות עני, ואז הקב"ה פוקד בשביל מה בא הרעב לעולם, אוי לאותן הרשעים שגרמו הרעב כאשר נתעורר המלך להשגיח בעולם על צעקת העניים, רחמנא ליצלן מהם ומעלבונם, בכך כתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו, שמוע אשמע שני פעמים, אחד להשגיח בצעקתם, ואחד להפרע מאותן שגרמו להם כך, וע"כ בזמן שהרעב נמצא בעולם אוי להם לאותן עשירים הרשעים מצעתקם של העניים לפני הקב"ה.

אין לך כלים קרובים יותר להשי"ת יותר מן העניים

כִּי יַעֲמֹד לִימִין אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטַי נַפְשׁוֹ (קט, לא): [זוהר ח"ג (דף ט:) זוהר תורה] רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אביו ואמר לו, הרי למדנו שבשביל ג' פשעים שבעולם רעב בא לעולם, וכל אותן הפשעים לא נמצאים אלא בעשירים, לפי שלכם מתגאה בהם, ואין נמצאים בעניים, א"כ מה הוא הדין שהקב"ה מענה לעניים ומחזק העשירים, שהרי בעבור זה מוסיפין לחטוא לפניו, אמר לו יפה שאלת, והרי ביארו החברים ואמרו שכאשר חפץ הקב"ה להפרע מן הרשעים ולהאבידם מן העולם, אז נותן להם שלמות ומשלים להם בכל, אבל בוא וראה שכל בני העולם אין נמצאים קרובים למלך העליון כאלה הכלים

קָיָה אֶל לְרֹדֵד מְזֻמּוֹר נָאִם יְהוָה לְאֲדֹנָי שָׁב לִימִינֵי עַד אֲשִׁית אִיבִיךָ הָדָם

שימוש תהלים

שישלימו לך שונאיך

נאום ה' לאדני (ק, א): [שימוש תהלים לפרק קי] שישלימו לך שונאיך ושם שלו יה.

זוהר תהלים

אָבֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן לֹא תִזוּז מִשֵּׁם לְעוֹלָמִים,
שְׁכָתוֹב (ישעיה נד) כִּי יִמִּין וּשְׂמֹאֹל תִּפְרָצִי,
לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחֵד.

שֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת נִמְנָה כְּאֵן

נָאִם ה' לְאֲדֹנָי שָׁב לִימִינֵי וְגו' (ק, א): [זוהר
ח"ב פ' תרומה (דף קט"ב)] זו רֵאשִׁית
הַיְמִין, לְאַהֲבָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאַהֲבָה שֶׁל הַדְּבָקוֹת שְׁלוֹ, וּמִיְהוּ? (האהבה
של התעוררות הימין) הַיְמִין, שֶׁהוּא מְעוֹרֵר
הָאַהֲבָה. מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הוּא מְעִיר אֶת יְמִינוֹ אֵלָיו וּמְקַבְּלוֹ בְּאַהֲבָה.
כָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם לֹא תְלוּיִים אֶלָּא בְּרִצּוֹן,
רוּחַ מְמַשֵּׁכָה רוּחַ וּמְבִיאָה רוּחַ, וְסִימְנָךְ
זֶה - (איוב לד) אִם יִשִּׁים אֵלָיו לְבוֹ רוּחוֹ
וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף. כְּשֶׁמְעוֹרֵר הָאֲדָם
אַהֲבָה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַתְּעוֹרְרוֹת
הַיְמִין לֹא נְעוּרָה אֶלָּא בְּשִׁלְשָׁה גִּוְנִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ו) בְּכֹל לְבָבְךָ וּבְכֹל נַפְשְׁךָ
וּבְכֹל מְאֹדְךָ. הֲרִי כְּאֵן שִׁלְשָׁה גִּוְנִים. שְׁלֹשׁ
תֵּאמַר אוֹ זֶה אוֹ זֶה, שֶׁהֲרִי לֹא כְּתוּב אוֹ
בְּכֹל לְבָבְךָ אוֹ בְּכֹל נַפְשְׁךָ אוֹ בְּכֹל מְאֹדְךָ.
אֶלָּא צְרִיךְ אֶת כָּלֶם, לֵב וְנַפֵּשׁ וּמְמוֹן. וְאִז
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִיר אֶת יְמִינוֹ אֵלָיו,
וּפּוֹשֵׁט אוֹתָהּ כְּנִגְדּוֹ וּמְקַבֵּל אוֹתוֹ.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים קו) נָאִם ה' לְאֲדֹנָי שָׁב
לִימִינֵי. וְסוּד הַכְּתוּב הַזֶּה הֲרִי הַעֲרֵנוּ
בוֹ, שֶׁדוּד הַמֶּלֶךְ עַל דְּרָגָתוֹ אָמַר, כְּשֶׁנִּקְשַׁר

נָאִם ה' זֶה יַעֲקֹב לְאֲדֹנָי - זֶה אֲרוֹן הַבְּרִית
אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ

נָאִם ה' לְאֲדֹנָי שָׁב לִימִינֵי וְגו' (ק, א): [זוהר

ח"א פ' בראשית (דף ג)] עוֹד פִּתַּח רַבִּי
שָׁמְעוֹן וְאָמַר, (תהלים ק) נָאִם ה' לְאֲדֹנָי שָׁב
לִימִינֵי עַד אֲשִׁית אִיבִיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ. נָאִם
ה' לְאֲדֹנָי - הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה לְדְרָגָה
הַתְּחִתּוֹנָה אוֹמֶרֶת שָׁב לִימִינֵי, לְקַשֵּׁר
מְעַרְבִית בְּדְרוֹמִית, שְׂמֹאל בְּיָמִין, כְּדִי
לְשַׁבֵּר אֶת כַּחַם שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. נָאִם ה' לְאֲדֹנָי - נָאִם ה'
זֶה יַעֲקֹב. לְאֲדֹנָי - זֶה (יהושע ג) אֲרוֹן הַבְּרִית
אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. דְּבַר אַחֵר נָאִם ה' - זֶה
יּוֹבֵל. לְאֲדֹנָי - זוֹ שְׂמֻטָּה, שְׁכָתוֹב בָּהּ (שמות
כא) אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדֹנָי. שָׁב לִימִינֵי - שֶׁהֲרִי
הַיְמִין מִתְחִיל בְּיוֹבֵל, וּשְׂמֻטָּה צְרִיךְ לְקַשֵּׁר
בְּיָמִין. בֵּא רְאֵה, שְׂמֻטָּה זוֹ לֹא נִקְשְׁרַת
בְּקִיּוּם שְׁלֵם בְּיָמִין וּבְשְׂמֹאל מִיּוֹם
שֶׁנִּבְרָאת. כְּשֶׁרוּצָה לְהַתְקַשֵּׁר, הוֹשִׁיט זְרוּעַ
שְׂמֹאל כְּנִגְדָּה וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה.
וּבְגִלָּל שֶׁהוּא מְצַד שְׂמֹאל, אֵין בוֹ קִיּוּם עַד
הַזְּמַן שֶׁל הָאֶלֶף הַשְּׂבִיעִי, שְׁבָאוֹתוֹ יוֹם
לְחוּד מִתְקַשֵּׁר אֶז בְּיָמִין. וְאִז תִּהְיֶה בֵּין
הַיְמִין וְהַשְּׂמֹאל בְּקִיּוּם שְׁלֵם, וְיִמְצְאוּ
שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה, וְאִז לֹא תִזוּז
מִשֵּׁם לְעוֹלָמִים. אִם כֵּן, בְּמָה נִעְמִיד שָׁב
לִימִינֵי? אֶלָּא עַד זְמַן יְדוּעַ, שְׁכָתוֹב עַד
אֲשִׁית אִיבִיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ, וְלֹא תִמִּיד.

זוהר תהלים

אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. דָּבַר אַחַר נְאֻם ה' - זֶה יוֹבֵל. לְאֲדֹנֵי - זוֹ שְׁמֵטָה, שְׁכָתוֹב בָּהּ (שְׁמוֹת כ"א) אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדֹנֵי. שָׁב לִימִינִי - שְׁהִרֵי הַיָּמִין מִתְחִיל בַּיּוֹבֵל, וּשְׁמֵטָה צָרִיף לְקִשְׁר בַּיָּמִין. בֵּא רְאֵה, שְׁמֵטָה זוֹ לֹא נִקְשְׁרַת בְּקִיּוֹם שְׁלֹם בַּיָּמִין וּבְשִׂמְאֵל מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאת. כְּשֶׁרוֹצֵה לְהִתְקַשֵּׁר, הוֹשִׁיט זְרוּעַ שְׂמָאל כְּנִגְדָּה וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. וּבְגִלְלָה שֶׁהוּא מַצֵּד שְׂמָאל, אֵין בוֹ קִיּוֹם עַד הַזְּמַן שֶׁל הָאֵלֶף הַשְּׁבִיעִי, שְׁבָאוֹתוֹ יוֹם לְחוּד מִתְקַשֵּׁר אֶז בַּיָּמִין. וְאִז תְּהִיָּה בֵּין הַיָּמִין וְהַשְּׂמָאל בְּקִיּוֹם שְׁלֹם, וְיִמְצָאוּ שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה, וְאִז לֹא תִזוּז מִשָּׁם לְעוֹלָמִים. אִם כֵּן, בְּמָה נֶעֱמֵד שָׁב לִימִינִי? אֲלֵא עַד זְמַן יְדוּעַ, שְׁכָתוֹב עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ, וְלֹא תִמִּיד. אֲבָל בָּאוֹתוֹ זְמַן לֹא תִזוּז מִשָּׁם לְעוֹלָמִים, שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נ"ד) כִּי יָמִין וּשְׂמָאוֹל תִּפְרָצִי, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מַצְוֹת נִמְנָה כָּאן

נְאֻם ה' לְאֲדֹנֵי שָׁב לִימִינִי וְגו' (ק"י, א): [זוהר

ח"ב פ' תרומה (דף קס"ב.)] זוֹ רֵאשִׁית הַיָּמִין, לְאֶהֱבֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶהְבָּה שֶׁל הַדְּבָקוֹת שְׁלוֹ, וּמִיָּהוּ? (הֵאֱהָבָה שֶׁל הַתְּעוֹרֵרוֹת הַיָּמִין) שֶׁהוּא מְעוֹרֵר הֵאֱהָבָה. מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְעִיר אֶת יָמִינוֹ אֵלָיו וּמְקַבְּלוֹ בְּאֶהְבָּה. כָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם לֹא תְלוּיִים אֲלֵא בְּרִצּוֹן, רוּחַ מְמַשִּׁיכָה רוּחַ וּמְבִיאָה רוּחַ, וְסִימְנָךְ זֶה - (אֵיבּוֹלָה) אִם יָשִׁים אֵלָיו לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף. כְּשֶׁמְעוֹרֵר הָאָדָם אֶהְבָּה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַתְּעוֹרְרוֹת הַיָּמִין לֹא נְעוֹרָה אֲלֵא בְּשִׁלְשָׁה גִּוְנִים, כְּמוֹ

בַּיָּמִין. שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מַצְוֹת כָּאן בַּיָּמִין: וְאֶהְבֵּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ - הֲרֵי אַחַת. בְּכֹל לְבָבְךָ - שְׁתִּים. וּבְכֹל נַפְשְׁךָ - שְׁלֹשׁ. וּבְכֹל מְאֹדְךָ - אַרְבַּע. וְשִׁנְנָתָם לְבָנֶיךָ - חֲמֵשׁ. וְדַבַּרְתָּ בָּם - הֲרֵי שֵׁשׁ. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ - הֲרֵי שִׁבְעָה. וּבִלְכַתְּךָ בְּדֶרֶךְ - שְׁמוֹנֶה. וּבִשְׁכַבְּךָ - הֲרֵי תִשְׁעָה. וּבִקְוֹמְךָ - הֲרֵי עֶשְׂרֵה. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ - הֲרֵי אַחַת עֶשְׂרֵה. וְהִיוּ לְטִטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ - הֲרֵי שְׁתִּים עֶשְׂרֵה. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ - הֲרֵי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הַמַּצְוֹת הֵלְלוּ תְלוּיּוֹת בַּיָּמִין, וְהַשְּׂמָאל נִכְלָל בַּיָּמִין, וְכֵן צָרִיף. וּבְכֹל זְמַן שֶׁמִּתְעוֹרֵר הַשְּׂמָאל, הַיָּמִין מִתְחִיל בְּרֵאשׁ. וְלִכְּן אִם יִזְכּוּ, הַשְּׂמָאל נִכְלָל בַּיָּמִין. וְאִם לֹא, הַיָּמִין נִכְלָל בְּשִׂמְאֵל, וְשׁוֹלֵט הַשְּׂמָאל. וְסִימָן לְזֶה, אִם בְּרֵאשׁ, כְּמוֹ אִם בְּחֻקֵּי תְלִכּוֹ. וּבְכֹל מְקוֹם הַשְּׂמָאל מִתְעוֹרֵר בְּאֶהְבָּה בְּסוּד הַיָּמִין, אַחַר כֵּן מִתְחַזֵּק דִּינוֹ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף, וְכֵן צָרִיף בְּכֹל מְקוֹם, וְזֶה הַעִירוֹ הַחֲבָרִים בְּדְבָרִים הֵלְלוּ. בֵּא רַבִּי חֲזִיא וּנְשָׁקוּ.

נְאֻם ה' זֶה יַעֲקֹב לְאֲדֹנֵי - זֶה אֲרוֹן הַבְּרִית

אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ

נְאֻם ה' לְאֲדֹנֵי שָׁב לִימִינִי וְגו' (ק"י, א): [זוהר

ח"א פ' בראשית (דף נ"ג.)] עוֹד פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תְּהִלִּים ק) נְאֻם ה' לְאֲדֹנֵי שָׁב לִימִינִי עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ. נְאֻם ה' לְאֲדֹנֵי - הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה לְדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה אוֹמַרְתָּ שָׁב לִימִינִי, לְקִשְׁר מְעַרְבִית בְּדְרוֹמִית, שְׂמָאל בַּיָּמִין, כְּדִי לְשַׁבֵּר אֶת כַּחַם שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. נְאֻם ה' לְאֲדֹנֵי - נְאֻם ה' זֶה יַעֲקֹב. לְאֲדֹנֵי - זֶה (יְהוֹשֻׁעַ ג) אֲרוֹן הַבְּרִית

לְרַגְלֵיךָ: ב מִטְּהָ עֲזָרָה יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רִדְהָ בְּקֶרֶב אֲבוֹתֶיךָ: ג עֲזָרָה
 נְדַבְתָּ בַּיּוֹם חִילָךְ בְּהַדְרֵי קִדְשׁ מִרְחַם מִשְׁחַר לְךָ מִלַּיְלַת־יָדְךָ: ד נִשְׁבַּע יְהוָה
 וְלֹא יִנְחַם אֶתְּהָ כִּתְּוֹן לְעוֹלָם עַל דְּבַרְתִּי מִלְּפִי צָדִיק: ה אֲדַע עַל יְמִינְךָ
 מִחֵץ בַּיּוֹם אֲפֹ מְלָכִים: ו יָדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גִּוִּיֹת מִחֵץ רֹאשׁ עַל אֲרֶץ רַבָּה:
 ז מִנְחַל בְּדֶרֶךְ יִשְׁתַּח עַל פְּנֵי יָרִים רֹאשׁ:

זוהר תהלים

בראש, כמו אם בחקתי תלכו. ובכל מקום השמאל מתעורר באהבה בסוד הימין, אחר כך מתחזק דינו כמו שצריך, וכך צריך בכל מקום, וזה העירו החברים בדברים הללו. בא רבי חייא ונשקו.

כל ההרואים על קדוש השם נמצאים בהיכל מיוחד בגן עדן

יָדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גִּוִּיֹת וגו' (ק, ט): [זוהר ח"א (לח): זוהר תורה] ידן בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה. אמר רבי שמעון בהיכל הרביעי [אשר בגן עדן התחתון] שם כל אותן אבלי ציון וירושלם וכל אותן שנהרגו ע"י העמים עכו"ם, וכאשר המשיח נכנס ועומד ביניהם הוא מתחיל לבכות, ואז כל הנשיאים מגזע דוד אוחזים בו ומנחמים אותו, והוא מתחיל פעם שנית לבכות עד שהקול יוצא ומתאחד בקול ההוא, והוא עולה למעלה ושוהה שם עד ראש חודש, וכאשר יורד יורדים עמו כמה אורות ובהירות מאירות ורפואות והארה לכל אותן ההרואים ובעלי מחלות ומכאובים שסבלו עם המשיח, ואז הוא לובש אדרת ושם נחקקים ונצטיירים כל אותן ההרואים שנהרגו ע"י העמים עכו"ם באדרת ההיא,

שנאמר (דברים ו) בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. הרי כאן שלשה גוונים. שלא תאמר או זה או זה, שהרי לא כתוב או בכל לבבך או בכל נפשך או בכל מאדך. אלא צריך את כלם, לב ונפש וממון. ואז הקדוש ברוך הוא מעיר את ימינו אליו, ופושט אותה כנגדו ומקבל אותה.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים קו) נָאִם ה' לֹאֲדַעֵנִי שְׁבֹ לִימִינִי. וסוד הכתוב הזה הרי הערנו בו, שדוד המלך על דרגתו אמר, כשנקשר בימין. שלש עשרה מצוות כאן בימין: ואהבת את ה' אלהיך - הרי אחת. בכל לבבך - שתים. ובכל נפשך - שלש. ובכל מאדך - ארבע. ושונתם לבניך - חמש. ודברת בם - הרי שש. בשבתך בביתך - הרי שבע. ובלכתך בדרך - שמונה. ובשכבך - הרי תשע. ובקומך - הרי עשר. וקשרתם לאות על ירך - הרי אחת עשרה. והיו לטטפת בין עיניך - הרי שתים עשרה. וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך - הרי שלש עשרה. שלש עשרה המצוות הללו תלויות בימין, והשמאל נכלל בימין, וכך צריך. ובכל זמן שמתעורר השמאל, הימין מתחיל בראש. ולכן אם יזכו, השמאל נכלל בימין. ואם לא, הימין נכלל בשמאל, ושולט השמאל. וסימן לזה, אם

— זוהר תהלים —

אוחזים בו ומנחמים אותו, והוא מתחיל פעם שנית לבכות עד שהקול יוצא ומתאחד בקול ההוא, והוא עולה למעלה ושוהה שם עד ראש חודש, וכאשר יורד יורדים עמו כמה אורות ובהירות מאירות ורפואות והארה לכל אותן ההרוגים ובעלי מחלות ומכאובים שסבלו עם המשיח, ואז הוא לובש אדרת ושם נחקקים ונצטיירים כל אותן ההרוגים שנהרגו ע"י העמים עכו"ם באדרת ההיא, ומעלה אותה האדרת למעלה ונחקקת שם בתוך אדרת העליונה של המלך, והקב"ה עתיד ללבוש אדרת ההוא ולדון אותן העמים, וע"ז כתיב ידין בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה.

ומעלה אותה האדרת למעלה ונחקקת שם בתוך אדרת העליונה של המלך, והקב"ה עתיד ללבוש אדרת ההוא ולדון אותן העמים, וע"ז כתיב ידין בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה.

כָּל הַהְרוּגִים עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם נִמְצָאִים
בְּהִיכַל קְיָיִת בְּגֵן עֵדֶן

יְדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת וְגו' (ק"ט): [זוהר ח"א
(לח): זוהר תורה] יְדִין בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת

מחץ ראש על ארץ רבה. אמר רבי שמעון בהיכל הרביעי [אשר בגן עדן התחתון] שם כל אותן אבלי ציון וירושלם וכל אותן שנהרגו ע"י העמים עכו"ם, וכאשר המשיח נכנס ועומד ביניהם הוא מתחיל לבכות, ואז כל הנשיאים מגזע דוד

קיא א הללויה אודה יהוה בְּכָל לֵבָב בְּסוּד יְשָׁרִים וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים

שִׁימוֹשׁ תְּהִלִּים

שירנו לך אוהבים

הללויה אודה (קיא, א): [שימוש תהלים לפרק קיא] שירנו לך אוהבים.

זוהר תהלים

ותעמד, שעמדה בקיום של הברית כראוי,
שהרי הכל נתקן מרכבה קדושה.

עבודת השירות ותשבחות להקב"ה מצלת
מכל פגעים

הללויה אודה ה' וגו' (קיא, א): [זוהר חלק א'

פ' וישלח (דף קעח:) פתח רבי אלעזר ואמר, (שם קיא) הללויה אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, פסוק זה פרושהו, אבל בא ראה, דוד המלך כל ימיו היה משתדל בעבודת הקדוש ברוך הוא, והיה קם בחצות הלילה ומשבח ומודה בשירות ותשבחות כדי לתקן מקומו במלכות של מעלה. שכשמתעורר רוח צפון בחצות הלילה, היה יודע שהקדוש ברוך הוא באותה שעה מתעורר בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, והוא היה קם באותה שעה ומתגבר בשירים ותשבחות עד שעולה השחר. משום שכשהקדוש ברוך הוא נמצא בגן עדן, הרי בארנו שהוא וכל הצדיקים שבגן, כלם מקשיבים לקולו, ככתוב (שיר ח) חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד, אלא חוט של חסד משוף עליו ביום, כמו שנאמר, שכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. ולא עוד, אלא שאותם דברי תורה שהוא אומר, כלם עולים ומתעטרים לפני הקדוש ברוך הוא, ולכן

בכל לבב? בכל לב היה צריך להיות! אלא דוד בסוד עליון רצה להודות לקב"ה אודה ה' בכל לבב - ביצר טוב וביצר רע

אודה ה' בכל לבב (קיא, א): [זוהר ח"א פ' ויצא (דף קנח:)] הפעם אודה את ה'.

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה. בכל לבב? בכל לב היה צריך להיות! אלא דוד בסוד עליון של השם הקדוש רצה להודות לקדוש ברוך הוא. אודה ה' בכל לבב - ביצר טוב וביצר רע, ואלו שני הצדדים, אחד ימין ואחד שמאל.

בסוד ישרים ועדה - אלו הם שאר הצדדים של העולם הזה, שהרי לבב כמו צפון ודרום. בסוד ישרים - אלו הם שאר צדדי העולם, שהם ששה כמו שלמעלה. ועדה - זהו המקום של יהודה, וכתוב (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם. וכתוב (הושע יב) ויהודה עד רד עם אל וגו'. כתיב (תהלים קלח) אודך בכל לבי נגד אלהים אומרך. כאן במקום אחד נאמר, שכתוב נגד אלהים אומרך, שהרי לדרגה הזו אמר שירה, לחבר אותה לימין. בא ראה, יהודה אחוז בכל הצדדים. אחוז בדרום, אחוז במזרח. שהרי הוא בא מצד השמאל, וראשיתו בצפון, ואחוז בדרום, משום שהוא הולך לימין ונאחז בגוף. משום כך, הפעם אודה את ה'. ותעמד מלדת.

זוהר תהלים

תרומה (דף קע"ג) פתח רבי אלעזר ואמר, (תהלים קיא) הללויה אודה ה' בכל לבב וגו'. הללויה, הרי נתבאר והתעוררו בו החברים, וכך הוא, שזהו שבח שעולה על כל אותן השירות והתשבחות שאמר דוד בעשרה מיני תשבחות שאמר, משום שהוא כולל שבח ושם באחד, והוא כלל של השם הקדוש העליון. אודה ה' בכל לבב. בכל מקום שאמר דוד המלך סוד של אלפא ביתא, הוא סוד האותיות החקוקות שיוצאות בחקיקות של שלשים ושנים שבילים. ויש אותיות עליונות מסוד העולם העליון, ויש אותיות אחרות שהן אותיות קטנות. וכאן הוא סוד של אלפא ביתא של העולם (העליון נתון לעולם) התחתון.

אודה ה' בכל לבב - ביצר הטוב וביצר הרע שהיא שורה בתוכו. שהרי על הכל יש להודות לקדוש ברוך הוא ביצר הטוב וביצר הרע. שהרי מצד של יצר הטוב בא טוב לאדם, ויש לברך את הקדוש ברוך הוא הטוב והמטיב. ובצד של יצר הרע בא קטרוג לאדם, ויש להודות לקדוש ברוך הוא (ביצר הטוב וביצר הרע) בכל מה שבא על האדם מצד זה ומצד זה. בסוד ישרים ועדה. בסוד ישרים - באותם (מלאכים עליונים קדושים) שאת סוד הקדוש ברוך הוא הם יודעים, שהרי את כל סודות הקדוש ברוך הוא הם יודעים, והם הסוד שלו. ולכן בסוד ישרים ועדה - אלה הם ישראל, כשמתכנסים בעשרה להודות לקדוש ברוך הוא. ומשום כך יש להודות לקדוש ברוך הוא על טוב ועל רע ולפרסם לפני הכל. שאם תאמר, הרי הוא

דוד המלך היה משתדל בלילה בעבודת אדונו. בא ראה, הללויה, בכל אותן שירות ותשבחות שדוד אמר, הרי שנינו שלמעלה מכלם הוא הללויה, ובארוהו, מה הטעם? משום שכולל השם והשבח כאחד. מה שם ומה שבח? שם זה י"ה. השבח מהו? אלא זו כנסת ישראל שהיא (הלל בגימטריא ה"ס, שהוא אדנ"י) מתקנת שבח תמיד לקדוש ברוך הוא ולא שוקטת, כמו שנאמר (שם פג) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל. משום שסדור השבח היא מסדרת ומשבחת תמיד אליו, ולכן שם ושבח כאחד.

אודה ה' בכל לבב, כמו שבארוהו - ביצר הטוב וביצר הרע, משום שהם נמצאים תמיד אצל האדם, כמו שנאמר (דברים ו) בכל לבבך, ובארוהו. בסוד ישרים ועדה - אלו הם ישראל שכל הדרגות מתעטרות בהם, כהנים ולוים, צדיקים וחסידים, ישרים. ועדה, כמו שנאמר (תהלים פג) נצב בעדת אל. והם סוד שהקדוש ברוך הוא מתעטר בהם. ולכן צריך האדם לשבח את הקדוש ברוך הוא תמיד, משום שהוא מתרצה בשירים ותשבחות, ומי שיודע לשבח לו להקדוש ברוך הוא פראוי, הקדוש ברוך הוא מקבל תפלתו ומצילו. זהו שכתוב (שם צא) אשגבהו כי ידע שמי וגו', ארך ימים וגו'.

הללויה אודה ה' בכל לבב - זהו שבח שעולה על כל אותן השירות והתשבחות שאמר דוד בעשרה מיני תשבחות

הללויה אודה ה' וגו' (קיא, א) : זוהר ח"ב פ'

מַעֲשֵׂי יְהוָה לְכֹל חַפְצֵיהֶם: ג חוֹד וְחָדָר פָּעֵלוּ וְצַדִּיקָתוֹ עִמָּדָת
 לְעַד: ד וְכֹר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: ה טָרַף נָתַן לִירְאָיו יִזְכֹּר
 לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו בַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יְדָיו אִמַּת
 וּמִשְׁפָּט נְאֻמָּנִים כָּל פְּקוּדָיו: ח סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאִמַּת וַיִּשָּׂר:

זוהר תהלים

כל אדם שעוסק בתורה בלילה וקם בחצות הלילה בשעה שפנסת ישראל מתעוררת להתקין בית למלך - זה משתתף עמה וזה נקרא מבית המלך

יודע, אז למה צריך לפרסם? אלא בזה מתכבד הקדוש ברוך הוא בעולם לפרסם את הנס, ועל זה כתוב בקדוש ברוך הוא, (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'.

טָרַף נָתַן לִירְאָיו וגו' (קיא, ה): [זוהר ח"ג פ'

אמור (דף טז ע"ב) מהו טָרַף נָתַן לִירְאָיו? אלא כמו שכתוב, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טָרַף לְבֵיתָהּ. מכאן למדנו, שכל אדם שעוסק בתורה בלילה, וקם בחצות הלילה, בשעה שפנסת ישראל מתעוררת להתקין בית למלך - זה משתתף עמה, וזה נקרא מבית המלך, ונותנים לו כל יום מאותם תקוני הבית. זהו שכתוב ותתן טָרַף לְבֵיתָהּ וחק לנערתיך. מי זה ביתה? כל אותם שמשתתפים עמה בלילה נקראים ביתה, בני ביתה. ומשום כך, טָרַף נָתַן לִירְאָיו.

מה זה טָרַף? טָרַף ממש, שהיא נוסח ממוקם רחוק עליון, שכתוב (משלי לא) ממרחק תביא לחמה. ומי זוכה לטָרַף הזה? סוף הכתוב מוכיח, שכתוב (תהלים קיא) יזכר לעולם בריתו. מי שמתבונן (שמשהדל) בתורה להשתתף עמה בלילה. ולא עוד, אלא שצדיק אחד עליון יש לו לקדוש ברוך הוא, והוא משתתף עמו, ויורשים שניהם את פנסת ישראל, שכתוב (ישעיה ס) צדיקים לעולם יירשו ארץ.

כל חמרות התורה לא נתנם הקב"ה אלא לאותם יראי חטא לאותם יראי מצוותיו ולא לכם

טָרַף נָתַן לִירְאָיו וגו' (קיא, ה): [זוהר ח"ב

פ' משפטים (דף קכ"א):] לגיון אחד שאל את רבי אבא ואמר לו, לא כתוב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו! אם כך, מהו שכתוב (תהלים קיא) טָרַף נָתַן לִירְאָיו? טָרַף נָתַן לְכַלְבִּים הֲיֵה צָרִיף לְהִיּוֹת! לְמָה נָתַן לִירְאָיו? אָמַר לוֹ, רִיקָא, הָאֵם כְּתוּב טְרַפָּה נָתַן לִירְאָיו! טְרַף כְּתוּב! וְאֵם תֹּאמַר, טְרַף כְּמוֹ טְרַפָּה, נָתַן לִירְאָיו וְדָאִי, שְׁדָבָר זֶה לֹא נָתַנוּ לְהִזְהַר בּוֹ אֲלָא לְאוֹתָם יִרְאֵי שְׁמוֹ וִירְאִים מְמַנּוּ. מִשּׁוּם זֶה דָּבָר זֶה לֹא נָתַן לָכֶם, שְׁהָרִי יָדַע שְׂאֵינְכֶם יִרְאִים מְמַנּוּ וְלֹא שׁוֹמְרִים מְצוּוֹתָיו, וּמִשּׁוּם דָּבָר זֶה חֲמָרָה שֶׁל הַתּוֹרָה וְצָרִיף לְהִזְהַר בָּהּ. נָתַן לִירְאָיו, נָתַן לִירְאָיו וְדָאִי, וְלֹא לְאַחֵרִים. וְכָל חֲמָרוֹת הַתּוֹרָה לֹא נָתַנָּם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלָא לְאוֹתָם יִרְאֵי חֲטָא, לְאוֹתָם יִרְאֵי מְצוּוֹתָיו וְלֹא לָכֶם.

ט פְּדוּת שְׁלַח לְעִמּוֹ צְוָה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת
יְהוָה: שִׁכְל טוֹב לְכָל עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמַדַת לְעַד:

זוהר תהלים

בראשית, רבי חייא פתח, (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עשיהם תהלתו עמדת לעד. ראשית חכמה, פסוק זה כף צריך לכתב: סוף חכמה יראת ה', בגלל שיראת ה' היא סוף חכמה. [נ"א: אלא היא ראשית] להפנס לתוך הדרגה של חכמה עליונה. זהו שכתוב (שם קיח) פתחו לי שערי צדק. זה השער לה', ונדאי. שאם לא יפנס בשער זה, לא יפנס לעולמים. (משל) למלך עליון שהוא עליון נסתר וגנוז, ועשה לו שערים אלה על אלה, ובסוף כל השערים עשה שער אחד בכמה מנעולים, בכמה פתחים, בכמה היכלות אלה על אלה, ואמר: כל מי שרוצה להפנס אלי - שער זה יהיה ראשון לגבי. מי שיפנס בשער זה - יפנס. גם כף שער ראשון לחכמה עליונה, יראת ה' היא. וזוהי ראשית. ב, שנים הם שמתחברים כאחד, ואלה שתי נקודות - אחד גנוז ונסתר, ואחד עומד בהתגלות. ובגלל שאין להם פרוז נקראים ראשית, אחד ולא שנים. מי שנוטל זה נוטל זה, והכל אחד. שהרי הוא ושמו אחד, שכתוב (שם פג) וידעו כי אתה ה' שמך לבדך. למה נקרא יראת ה' בגלל שהוא עץ של טוב ורע. זכה בן האדם - הנה טוב. ואם לא זכה - הנה רע. ולכן שורה במקום זה יראה, וזה שער להפנס לכל טוב שבעולם. שכל טוב - אלה שני שערים שהם כאחד.

רבי יוסי אמר, שכל טוב - זה עץ החיים, שהוא שכל טוב בלי רע כלל. ועל

מפרש פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו מה שונה בכל שאר הפסוקים שבכלם שתי תבות מאלפא ביתא ובפסוק זה ושלאחריו שלש שלש?

פדות שלח לעמו וגו' (קיא, ט): [זוהר ח"ב פ' יתרו (דף ט"ח)] וישמע יתרו כהן מדין. רבי יוסי פתח, (תהלים קיא) פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו. מה שונה בכל שאר הפסוקים, שבכלם שתי תבות מאלפא ביתא, ובפסוק זה ושלאחריו שלש שלש? אלא כדי להשלים ששה צדדים באלפא ביתא הנה, זה כנגד שלש הגלות של ישראל, חוץ מהגאולה הראשונה, פסוק אחר כנגד תורה נביאים וכתובים, והכל תלוי בחכמה הזו. פדות שלח לעמו - כשגאל הקדוש ברוך הוא את ישראל מגלות מצרים ועשה להם נסים וגבורות. צוה לעולם בריתו - כשבא יתרו וקבלו הקדוש ברוך הוא וקרבו לעבודתו, ומשם התקרבו כל אותם גרים תחת כנפי השכינה. משם והלאה, קדוש ונורא שמו. שהרי אז התקדש שם הקדוש ברוך הוא, שהרי (מהצד האחר) מתקדש שם הקדוש, כשנשבר ונכפה הצד האחר, כמו שהיה ביתרו.

מי שיפנס בשער זה - יפנס גם כף שער ראשון לחכמה עליונה יראת ה' היא וזוהי ראשית

ראשית חכמה יראת ה' וגו' (קיא, ט): [הקדמת ספר הזוהר (דף ט"ז)]

—= זוהר תהלים =—

הִירָא"ה שְׁהִיא עֵקֶר, שְׁאָדָם יִירָא מִרְבוּנוּ
מְשֻׁם שֶׁהוּא גְדוּל וְשְׁלִיט, עֵקֶר
וְשֵׁרֶשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל לִפְנֵינוּ כָּלֵא
חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ד) וְכָל דִּיִּרֵי
הָאָרֶץ כְּאִינָם חֲשׁוּבִים, וְלִשִׁים אֵת רְצוֹנוֹ
בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִרְאָה. בְּכֹה רַבִּי
שִׁמְעוֹן וְאָמַר, אוֹי אִם אָמַר, וְאוֹי אִם לֹא
אָמַר. אִם אָמַר - יִדְעוּ הַרְשָׁעִים אִיךָ יַעֲבֹדוּ
אֵת רְבוּנָם. אִם לֹא אָמַר - יִאֲבֹדוּ הַחֲבָרִים
אֵת הַדְּבָר הַזֶּה. בְּמִקְוִים שְׁשׁוּרָה יִרְאָה
קְדוּשָׁה, מִלִּפְנֵיהֶּ יֵשׁ יִרְאָה רְעָה שֶׁמִּלְקָה
וּמִכֹּה וּמִקְטָרְגַּת, וְהִיא הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת
אֵת הַרְשָׁעִים, וּמִי שֶׁפּוֹחַד בְּגִלּוֹל עֲנֵשׁ
הַמִּלְקוֹת וְהַקְטָרוֹג כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָאָר, לֹא שׁוּרָה
עָלָיו אוֹתָהּ יִרְאָת ה' שֶׁנִּקְרָאת יִרְאָת ה'
לְחַיִּים. אֲלֵא מִי שׁוּרָה עָלָיו הִירְאָה הַרְעָה
הַהִיא. וְנִמְצָא שֶׁשׁוּרָה עָלָיו הַרְצוּעָה הַהִיא,
יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאָת ה'. וּמְשֻׁם כִּךָ הַמְּקוֹם
שֶׁנִּקְרָא יִרְאָת ה' נִקְרָא רֵאשִׁית דְּעַת, וְעַל כֵּן
נִכְלָלָת כָּאֵן הַמְצָוָה הַזֹּה, וְזֶה הָעֵקֶר וְהַיִּסוּד
לְכָל שְׁאָר הַמְצָוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוּמֵר
הִירְאָה הַזֹּה - שׁוּמֵר הַכֹּל. לֹא שׁוּמֵר יִרְאָה -
לֹא שׁוּמֵר אֵת מְצָוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִרֵי זֶה
הַשַּׁעַר שֶׁל הַכֹּל. וּמְשֻׁם כִּךָ כְּתוּב בְּרֵאשִׁית,
שְׁהִיא יִרְאָה, בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
הָאָרֶץ. שְׁמִי שְׁעוּבֵר עַל זֶה, עוֹבֵר עַל
מְצָוֹת הַתּוֹרָה. וְעֲנִשׁוּ שֶׁל מִי שֶׁעוֹבֵר עַל זֶה
- הַרְצוּעָה הַרְעָה הַזֹּה מִלְקָה אוֹתוֹ, וְהִינּוּ
וְהָאָרֶץ הִיִּתָּה תֵהוּ וְבָהוּ וְחֻשֵׁף עַל פְּנֵי
תֵהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הִנֵּה אֵלוֹ אֲרַבְעָה
עֲנִשִׁים לְהַעֲנִיֵשׁ בְּהֵם אֵת הַרְשָׁעִים.

תֵהוּ - זֶה חֲנֻק, שֶׁכְּתוּב (ישעיה לז) קוֹ תֵהוּ,
(זכריה ב) חֲבַל מִדָּה. בָּהוּ - זֶה סְקִילָה,

שְׁלֹא שׁוּרָה בּוֹ רַע הוּא שְׁכָל טוֹב בְּלֹא רַע.
לְכָל עֲשִׂיהֶם - אֵלוֹ חֲסִדֵי דוֹד הַנְּאֻמָּנִים,
תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה. וְאוֹתָם תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה
כְּבִיכּוֹל הֵם עוֹשִׂים. כָּל אֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה אֵין בְּהֵם עֲשִׂיהַּ בְּעוֹד שְׁעוֹסְקִים
בָּהּ. אוֹתָם שְׁתּוֹמְכִים בְּהֵם יֵשׁ בְּהֵם עֲשִׂיהַּ,
וּבְכֹחַ זֶה כְּתוּב תֵּהִלְתוּ עֲמַדַת לְעַד, וְעוֹמֵד
הַכֶּסֶף עַל עֲמֻדוֹ כְּרֵאוֹי.

מְצָוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנֶּתַן הַקְּב"ה לְיִשְׂרָאֵל כָּלֵן
כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל

רֵאשִׁית חֲכֻמָּה יִרְאָת ה' וְגו' (קיא, ט):

[הקדמת ספר זוהר (דף ע"א): פתח
רבי שמעון במצוות התורה ואמר, מצוות
התורה שנתן הקדוש ברוך הוא לישראל,
כלן כתובות בתורה בדרך כלל. בראשית
ברא אלהים. זוהי המצוה הראשונה של
הכל. ונקראת מצוה זו יראת ה', שנקראת
ראשית, שכתוב (תהלים קיא) ראשית חכמה
יראת ה'. (משלי א) יראת ה' ראשית דעת.
משום שדבר זה נקרא ראשית, וזה השער
להכניס לתוך האמונה, ועל המצוה הזו
מתקנים כל העולם. היראה נפרדת לשלשה
צדדים, שנים מהם אין בהם עקר כראוי,
ואחד עקר של יראה. יש אדם שירא
מהקדוש ברוך הוא כדי שיחיו בניו ולא
ימותו, או שירא מענש של גופו או של
ממונו, ועל כן ירא ממנו תמיד. נמצאת
היראה שהוא ירא מן הקדוש ברוך הוא
לא שם אותה לעקר. יש אדם שפוחד מן
הקדוש ברוך הוא משום שפוחד מענש
אותו העולם ומענש הגיהנם. שני אלה לא
עקר של יראה הם והשרש שלו.

— זוהר תהלים —

רבותינו, אמר רבי יוסי בן פזי, פעם אחת הייתי הולך בדרך ופגעתי באותו הר של כפר קרדו, והיו האנשים שמחים בחלקם, ולנתי שם ליל שבת אחד, וראיתי את מארחי שהיה רוצה לשכב עם אשתו. עמד זה מצד זה והתפלל, ועמדה היא מצד ההוא והתפללה. אמרתי להם: מהי תפלתכם בשעה זו? אמרו לי: הזמן שלנו לזיווג משבת לשבת, ומתפללים את תפלתנו לפני הקדוש ברוך הוא שיהיה לנו בן שיעבד עבודתו, בן ירא חטא, בן שיעשה את מצוותיו ולא יסטה מהתורה בן לימין ולשמאל. אמרתי להם: יהי רצון שתהיה לכם בקשתכם, שהרי לשם שמים עשיתם.

אמר רבי יוסי: אראה פני השכינה, שלאחר ימים נקלעתי לשם, וראיתי אותו הבן שנולד להם, והיה בן שבע שנים. ראה אותי בבית, ולא רצה לדבר עמי. אמר לו אביו: לך לפניו, שאיש גדול הוא. אמר, אני פוחד לדבר עמו ולהתקרב עמו, שהרי לא ידעתי אם יש לו נשמה קדושה אם לא, שפך למד אותי מורי היום הזה, שלכל מי שאין לו נשמה קדושה, אסור לדבר עמו ולהתקרב עמו. אמר לו: חס ושלום, שאיש גדול והחכם של הדור הוא. קרב אלי, ולא הספיק לדבר עמי. אמר לי: אני רואה בך שנשמה חדשה יש בך מזה ימים מועטים, ולא נזרקה בך בשעה שיצאת לעולם. תמהתי. אמרתי: כך הוא! שרוך הייתי, כשעסקתי בתורה, ונתנה בי נשמה. אמר לי: ידעת את נפש החיה, שאמר הכתוב

אבנים המשקות בתוך התהום הגדול לענש את הרשעים. וחשך - זו שרפה, שכתוב (דברים ה) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך, (שם ה) וההר בער באש עד לב השמים חשך וכו'. וזו האש החזקה שעל ראשי הרשעים מתחילה לשרף אותם. ורוח - זה הרג בסיף. רוח סערה, חרב שנונה מלהטת בו, כמו שנאמר (בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת, ונקראת רוח. הענש הזה למי שיעבר על מצוות התורה. ואחר כתוב יראה ראשית, שהיא הפלל של הכל. מכאן והלאה שאר מצוות התורה.

לא נברא העולם אלא בשביל היראה - ראשית חכמה יראת ה'

ראשית חכמה יראת ה' וגו' (קיא, ט):
[הקדמת ספר הזוהר (דף יא, ט)]
יצחק אמר, תחלת כל העולם ובנינו לא נברא אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה לשמים ובעל יראה לבריות. ממה שכתוב (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ את השמים - להיות ירא את השמים, ואת הארץ - להיות ירא לבריות. כמו כן מלמד שכל העולם לא נברא אלא על היראה שנקראת ראשית, שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה', וזהו שכתוב בראשית.

מהו החכמה האמתות - ראשית חכמה יראת ה'

ראשית חכמה יראת ה' וגו' (קיא, ט): [זוהר חדש פ' בראשית (דף טו, ט)] שנו

—= זוהר תהלים =—

מאהבה. אמרתי לו: מה שמך? אמר לי: אהבה. אמרתי לו: מר אהבה, וקראתי עליו (ירמיה לא) ואהבת עולם אהבתיך. ואני זכיתי לראות את רב אדא בנו, וספרתי לו את זה.

כל חמרות התורה לא נתנם הקב"ה אלא לאותם יראי חטא לאותם יראי מצוותיו ולא לכם

טרף נתן ליראיו וגו' (קיא, ה): [זוהר ח"ב פ' משפטים דף קכ"א] לגיון אחד שאל את רבי אבא ואמר לו, לא כתוב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו?! אם כן, מהו שכתוב (תהלים קיא) טרף נתן ליראיו? טרף נתן לכלבים היה צריך להיות! למה נתן ליראיו? אמר לו, ריקא, האם כתוב טרפה נתן ליראיו?! טרף כתוב! ואם תאמר, טרף כמו טרפה, נתן ליראיו ודאי, שדבר זה לא נתנו להזהר בו אלא לאותם יראי שמו ויראים ממנו. משום זה דבר זה לא נתן לכם, שהרי ידע שאינכם יראים ממנו ולא שומרים מצוותיו, ומשום דבר זה חמרה של התורה וצריך להזהר בה. נתן ליראיו, נתן ליראיו ודאי, ולא לאחרים. וכל חמרות התורה לא נתנם הקדוש ברוך הוא אלא לאותם יראי חטא, לאותם יראי מצוותיו ולא לכם.

כל אדם שעוסק בתורה בלילה וקם בחצות הלילה בשעה שפנסת ישראל מתעוררת להתקין בית למלך - זה משתתף עמו וזה נקרא מבית המלך

טרף נתן ליראיו (קיא, ה): [זוהר ח"ב פ' אמור

שהיתה מן הארץ, והרי משמע נפש חיה? אמרתי לו: אמר בני.

אמר, כן אמר לי מורי, שהיא הנפש שהוציאה הארץ, ומן הארץ היא נגזרה, אבל היא חיה שיכולה להתנענע לכאן ולכאן, כמו שעושים בהמות ושרצים והכל. אבל אין בה השכל וחכמה בעבודת הקדוש ברוך הוא, שלא נבראה אלא לבהמה ולחיה להתנענע בה ללא השכל, ולהתפללות פשתצא, כהכל הזה של הפה. אמרתי לו: בני, מי הוא רבך? אמר לי: רבי אלכסנדראי. אמרתי לו: ומה למדת היום הזה? אמר לי: הפסוק הזה שכתוב (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם, כן אמר לי רבי אלכסנדראי, מה הוא חכמה? הוא שמו של הקדוש ברוך הוא, והוא חכמה, ומעולם לא גלה לשום אדם ולא עתיד להגלות, אלא קצת הימנה למשה לבד.

ולא עמד על כל ידיעתה, אלא עמד על מה שלא עמד אדם, על הראשית הזו שהיא חכמה, שכתוב בו במשה (דברים לג) וירא ראשית לו, וזהו חכמה. ואם תאמר, הרי כתוב וה' נתן חכמה לשלמה? בא וראה, לא כתוב נתן החכמה, אלא חכמה, שעמד על קצת אמתתה. המשיח עתיד לדעת קצתו, שכתוב בו (ישעיה יא) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה כו'. והחכמה היא ראשית הכל וקדם הכל, אבל יראת ה' שכל טוב. כלומר, היראה נשארה בשכל ובינה, לדעת ולחקר יראת ה'. לכל עושיהם - לעושה המצוות ביראה בתחלה, עד שירגיל עצמו לעשות

זוהר תהלים

שְׁשֶׁה צְדָדִים בְּאַלְפָּא בֵּיתָא הִזָּה, זֶה כְּנָגֵד
שְׁלֹשׁ הַגְּאֹלוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, חוּץ מֵהַגְּאֹלָה
הַרְאֵשׁוֹנָה, פְּסוּק אַחַר כְּנָגֵד תּוֹרָה נְבִיאִים
וּכְתוּבִים, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּחֻמְהָ הַזֶּה. פְּדוּת
שְׁלַח לְעֵמוֹ - כְּשֶׁגָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּת מִצְרַיִם וְעָשָׂה לָהֶם נְסִים
וּגְבוּרוֹת. צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ - כְּשֶׁבָּא יִתְרוֹ
וּקְבְּלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּקְרָבוֹ לְעַבְדוֹתוֹ,
וּמִשָּׁם הִתְקַרְּבוּ כָּל אוֹתָם גְּרִים תַּחַת כְּנָפֵי
הַשְּׁכִינָה. מִשָּׁם וְהִלְאָה, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.
שְׁהָרִי אֲזוּ הִתְקַדְּשׁ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שְׁהָרִי (מֵהַצַּד הָאֲחֵר) מִתְקַדְּשׁ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ,
כְּשֶׁנִּשְׁבַּר וְנִכְפָּה הַצַּד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁהִיא
בֵּיתָרוֹ.

מי שִׁיכְנַס בְּשַׁעַר זֶה - יִכְנַס גַּם כֶּף שַׁעַר
רֵאשׁוֹן לְחֻמְהָ עֲלִינוּנָה יְרֵאת ה' הִיא וְזוּהִי
רֵאשִׁית

רֵאשִׁית חֻמְהָ יְרֵאת ה' וְגו' (קיא, ט):

[הקדמת ספר זוהר (דף טז):]

בְּרֵאשִׁית, רַבִּי חֲזִיא פְתַח, רֵאשִׁית חֻמְהָ
יְרֵאת ה' שְׁכָל טוֹב לְכָל עֲשִׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ
עֲמַדַּת לְעַד. רֵאשִׁית חֻמְהָ, פְּסוּק זֶה כֶּף
צָרִיךְ לְכַתֵּב: סוֹף חֻמְהָ יְרֵאת ה', בְּגִלְל
שִׁירֵאת ה' הִיא סוֹף חֻמְהָ. [נ"א: אלא היא
רֵאשִׁית] לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַדְּרָגָה שֶׁל חֻמְהָ
עֲלִינוּנָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם קיח) פְתַחוּ לִי
שַׁעֲרֵי צְדָקָה. זֶה הַשַּׁעַר לַה', וְדַאִי. שְׁאֵם לֹא
יִכְנַס בְּשַׁעַר זֶה, לֹא יִכְנַס לְעוֹלָמִים. (מַשְׁל)
לְמַלְךְ עֲלִיוֹן שֶׁהוּא עֲלִיוֹן נִסְתָּר וְנִגְנוּז,
וְעָשָׂה לוֹ שְׁעָרִים אֲלֵה עַל אֲלֵה, וּבִסּוֹף כָּל
הַשְּׁעָרִים עָשָׂה שַׁעַר אֶחָד בְּכַמָּה מְנַעוּלִים,
בְּכַמָּה פְתָחִים, בְּכַמָּה הִיכָלוֹת אֲלֵה עַל

(דף טז) מֵהוּ טָרַף נָתַן לִירְאִיו? אֲלֵא כְּמוֹ
שְׁכָתוּב, (מִשְׁלֵי לֵא) וְתַקַּם בְּעוֹד לִילָה וְתַתֵּן
טָרַף לְבֵיתָהּ. מִכָּאֵן לְמַדְנוּ, שְׁכָל אָדָם
שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּלִילָה, וְקָם בְּחֻצוֹת
הַלֵּילָה, בְּשַׁעַר שְׁכָנַסֵּת יִשְׂרָאֵל מִתְעוֹרְרַת
לְהִתְקִין בֵּית לְמַלְךְ - זֶה מִשְׁתַּתֵּף עִמָּה, וְזֶה
נִקְרָא מִבֵּית הַמַּלְךְ, וְנוֹתְנִים לוֹ כָּל יוֹם
מֵאוֹתָם תְּקוּנֵי הַבֵּית. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְתַתֵּן טָרַף
לְבֵיתָהּ וְחַק לְנַעֲרַתֶּיהָ. מִי זֶה בֵּיתָהּ? כָּל
אוֹתָם שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים עִמָּה בְּלִילָה נִקְרָאִים
בֵּיתָהּ, בְּנֵי בֵּיתָהּ. וּמִשּׁוּם כֶּף, טָרַף נָתַן
לִירְאִיו. מֵה זֶה טָרַף? טָרַף מִמֶּשׁ, שֶׁהִיא
נוֹטְלַת מִמָּקוֹם רְחוֹק עֲלִיוֹן, שְׁכָתוּב (מִשְׁלֵי
לֵא) מִמְּרָחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה. וְיָמִי זוֹכָה לְטָרַף
הַזֶּה? סוֹף הַכְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים
קיא) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. מִי שֶׁמִּתְבוֹנֵן
(שִׁמְשַׁדֵּל) בְּתוֹרָה לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּה בְּלִילָה.
וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁצַדִּיק אֶחָד עֲלִיוֹן יֵשׁ לוֹ
לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא מִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ,
וְיוֹרְשִׁים שְׁנִיָּהֶם אֶת כְּנַסֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוּב
(יִשְׁעִיה ט) צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ.

מִפְרַשׁ פְּדוּת שְׁלַח לְעֵמוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ מֵה שׁוֹנָה בְּכָל שְׁאֵר
הַפְּסוּקִים שְׁבַכְלָם שְׁתֵּי תְבוֹת מֵאַלְפָּא
בֵּיתָא וּבְפְסוּק זֶה וְשְׁלֵאֲחֲרֵיו שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ?

פְּדוּת שְׁלַח לְעֵמוֹ וְגו' (קיא, ט): [זוהר ח"ב פ'

יִתְרוֹ (דף ט"ז): צִוָּה וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהֵן
מִדִּין. רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תְּהִלִּים קיא) פְּדוּת שְׁלַח
לְעֵמוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.
מֵה שׁוֹנָה בְּכָל שְׁאֵר הַפְּסוּקִים, שְׁבַכְלָם
שְׁתֵּי תְבוֹת מֵאַלְפָּא בֵּיתָא, וּבְפְסוּק זֶה
וְשְׁלֵאֲחֲרֵיו שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ? אֲלֵא כְּדִי לְהַשְׁלִים

— זוהר תהלים —

כֵּלָן כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל. בְּרֵאשִׁית
בְּרָא אֱלֹהִים. זוּהִי הַמְצָנָה הַרְאשׁוֹנָה שֶׁל
הַכֵּל. וְנִקְרְאת מְצָנָה זוּ יְרֵאת ה', שֶׁנִּקְרְאת
רֵאשִׁית, שֶׁכְּתוּב (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה
יְרֵאת ה'. (משלי א) יְרֵאת ה' רֵאשִׁית דַּעַת.

מִשׁוּם שֶׁדָּבַר זֶה נִקְרָא רֵאשִׁית, וְזֶה הַשַּׁעַר
לְהַכְנִס לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה, וְעַל הַמְצָנָה הַזֹּאת
מִתְקִיִּם כָּל הָעוֹלָם. הִירָאָה נִפְרֶדֶת לְשִׁלְשָׁה
צְדָדִים, שְׁנַיִם מֵהֶם אֵינן בְּהֶם עֵקֶר כְּרֵאוֹי,
וְאֶחָד עֵקֶר שֶׁל יְרֵאָה. יֵשׁ אָדָם שֶׁיְרֵא
מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שִׁיחִיו בְּנִיּוֹ וְלֹא
יְמוּתוּ, אוֹ שֶׁיְרֵא מֵעֲנֵשׁ שֶׁל גּוֹפוֹ אוֹ שֶׁל
מְמוֹנּוֹ, וְעַל כֵּן יְרֵא מִמְּנוֹ תָּמִיד. נִמְצְאת
הִירָאָה שֶׁהוּא יְרֵא מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לֹא שֵׁם אוֹתָהּ לְעֵקֶר. יֵשׁ אָדָם שֶׁפּוֹחֵד מִן
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשׁוּם שֶׁפּוֹחֵד מֵעֲנֵשׁ
אוֹתוֹ הָעוֹלָם וּמֵעֲנֵשׁ הַגִּיּוֹנִים. שְׁנַיִם אֵלֶּה לֹא
עֵקֶר שֶׁל יְרֵאָה הֵם וְהַשְּׂרֵשׁ שֶׁלוֹ. הִירָאָה
שֶׁהִיא עֵקֶר, שֶׁאָדָם יְרֵא מִרְבוּנוֹ מִשׁוּם
שֶׁהוּא גָדוֹל וְשְׁלִיט, עֵקֶר וְשֵׂרֵשׁ שֶׁל כָּל
הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֵּל לְפָנָיו כְּלֵא חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ד) וְכָל דְּיָרִי הָאָרֶץ כְּאֵינֶם
חֲשׁוּבִים, וְלִשְׁמֵי אֵת רְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ הַמְקוֹם
שֶׁנִּקְרָא יְרֵאָה.

בְּכָה רַבִּי שֶׁמְעוֹן וְאָמֵר, אוֹי אִם אָמֵר, וְאוֹי
אִם לֹא אָמֵר. אִם אָמֵר - יִדְעוּ
הַרְשָׁעִים אֵיךְ יַעֲבְדוּ אֶת רְבוּנוֹ. אִם לֹא
אָמֵר - יַאֲבְדוּ הַחֲבָרִים אֶת הַדְּבָר הַזֶּה.
בְּמָקוֹם שֶׁשׁוֹרָה יְרֵאָה קְדוּשָׁה, מְלַפְנֵיהָ יֵשׁ
יְרֵאָה רַעֲהָ שֶׁמְלַקָּה וּמַכָּה וּמְקַטְרֶגֶת, וְהִיא
הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת אֶת הַרְשָׁעִים, וּמִי
שֶׁפּוֹחֵד בְּגִלְל עֲנֵשׁ הַמְלַקוֹת וְהַקְטְרוּג כְּמוֹ
שֶׁנֶּחְבָּאָר, לֹא שׁוֹרָה עָלָיו אוֹתָהּ יְרֵאת ה'

אֵלֶּה, וְאָמֵר: כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְהַכְנִס אֵלַי -
שַׁעַר זֶה יְהִי רֵאשׁוֹן לְגַבִּי. מִי שֶׁיַּכְנִס
בְּשַׁעַר זֶה - יַכְנִס. גַּם כִּי שַׁעַר רֵאשׁוֹן
לְחֲכָמָה עָלְיוֹנָה, יְרֵאת ה' הִיא. וְזוּהִי
רֵאשִׁית.

ב, שְׁנַיִם הֵם שֶׁמִּתְחַבְּרִים כְּאֶחָד, וְאֵלֶּה
שְׁתֵּי נִקְדוּת - אֶחָד גְּנוּז וְנִסְתָּר, וְאֶחָד
עוֹמֵד בְּהַתְגַּלּוּת. וּבְגִלְל שְׁאִין לָהֶם פְּרוּד
נִקְרְאִים רֵאשִׁית, אֶחָד וְלֹא שְׁנַיִם. מִי
שֶׁנוּטֵל זֶה נוּטֵל זֶה, וְהַכֵּל אֶחָד. שֶׁהָרִי הוּא
וְשִׁמוֹ אֶחָד, שֶׁכְּתוּב (שם פג) וַיִּדְעוּ כִּי אֶתָּה
ה' שֶׁמֶךְ לְבַדְּךָ. לְמָה נִקְרָא יְרֵאת ה' בְּגִלְל
שֶׁהוּא עֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע. זָכָה בֵּן הָאָדָם -
הִנֵּה טוֹב. וְאִם לֹא זָכָה - הִנֵּה רַע. וְלִכְן
שׁוֹרָה בְּמָקוֹם זֶה יְרֵאָה, וְזֶה שַׁעַר לְהַכְנִס
לְכָל טוֹב שֶׁבְּעוֹלָם. שֶׁכָּל טוֹב - אֵלֶּה שְׁנַיִ
שַׁעֲרִים שֶׁהֵם כְּאֶחָד. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שֶׁכָּל
טוֹב - זֶה עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא שֶׁכָּל טוֹב בְּלִי
רַע כָּלֵל. וְעַל שֶׁלֹּא שׁוֹרָה בּוֹ רַע הוּא שֶׁכָּל
טוֹב בְּלֹא רַע. לְכָל עֲשִׂיהֶם - אֵלוֹ חֲסִדֵי דָוִד
הַנְּאֻמָּנִים, תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה. וְאוֹתָם תּוֹמְכֵי
הַתּוֹרָה כְּבִיכּוֹל הֵם עוֹשִׂים. כָּל אֵלוֹ
שֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אֵינן בְּהֶם עֲשִׂיהָ בְּעוֹד
שֶׁעוֹסְקִים בָּהּ. אוֹתָם שֶׁתּוֹמְכִים בְּהֶם יֵשׁ
בְּהֶם עֲשִׂיהָ, וּבִכְחַז זֶה כְּתוּב תְּהַלְתוּ עִמְדַת
לְעַד, וְעוֹמֵד הַכֶּסֶף עַל עֲמֻדוֹ כְּרֵאוֹי.

מְצוּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנֶּתַן הַקְּב"ה לְיִשְׂרָאֵל כָּלֵן
כְּתוּבוֹת בַּתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל

רֵאשִׁית חֲכָמָה יְרֵאת ה' וְגו' (קיא, ט):

[הקדמת זוהר דף י"א:] פְּתַח רַבִּי

שֶׁמְעוֹן בְּמְצוּוֹת הַתּוֹרָה וְאָמַר, מְצוּוֹת
הַתּוֹרָה שֶׁנֶּתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל,

— זוהר תהלים —

לא נברא העולם אלא בשביל היראה -
ראשית חכמה יראת ה'

ראשית חכמה יראת ה' וגו' (קיא, ט): [זוהר

חדש פ' בראשית (דף יא:)] **רבי יצחק**

אמר, תחלת כל העולם ובנינו לא נברא
אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה
לשמים ובעל יראה לבריות. ממה שכתוב
(בראשית א) בראשית ברא אלהים את
השמים ואת הארץ את השמים - להיות
ירא את השמים, ואת הארץ - להיות ירא
לבריות. כמו כן מלמד שכל העולם לא
נברא אלא על היראה שנקראת ראשית,
שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה',
וזהו שכתוב בראשית.

מהו החכמה האמתות - ראשית חכמה
יראת ה'

ראשית חכמה יראת ה' וגו' (קיא, ט): [זוהר

חדש פ' בראשית (דף טו:)] **שנו**

רבותינו, אמר רבי יוסי בן פזי, פעם אחת
הייתי הולך בדרך ופגעתי באותו הר של
כפר קרדו, והיו האנשים שמחים בחלקם,
ולנתי שם ליל שבת אחד, וראיתי את
מארחי שהיה רוצה לשכב עם אשתו. עמד
זה מצד זה והתפלל, ועמדה היא מצד
ההוא והתפללה. אמרתי להם: מהי
תפלתכם בשעה זו? אמרו לי: הזמן שלנו
לזווג משבת לשבת, ומתפללים את
תפלתנו לפני הקדוש ברוך הוא שיהיה לנו
בן שיעבד עבודתו, בן ירא חטא, בן
שיעשה את מצוותיו ולא יסטה מהתורה
לימין ולשמאל. אמרתי להם: יהי רצון
שתהיה לכם בקשתכם, שהרי לשם שמים

שנקראת יראת ה' לחיים. אלא מי שורה
עליו היראה הרעה ההיא. ונמצא ששורה
עליו הרצועה ההיא, יראה רעה ולא
יראת ה'. ומשום כך המקום שנקרא
יראת ה' נקרא ראשית דעת, ועל כן
נכללת כאן המצוה הזו, וזה העקר
והיסוד לכל שאר המצוות של התורה. מי
ששומר היראה הזו - שומר הכל. לא
שומר יראה - לא שומר את מצוות
התורה, שהרי זה השער של הכל. ומשום
כך כתוב בראשית, שהיא יראה, ברא
אלהים את השמים ואת הארץ. שמי
שעובר על זה, עובר על מצוות התורה.
וענשו של מי שעובר על זה - הרצועה
הרעה הזו מלקה אותו, והינו והארץ
היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום
ורוח אלהים. הנה אלו ארבעה ענשים
להעניש בהם את הרשעים.

תהו - זה חנק, שכתוב (ישעיה לד) קו תהו,
(זכריה ב) חבל מדה. בהו - זו סקילה,
אבנים המשקעות בתוך התהום הגדול
לענש את הרשעים. וחשך - זו שרפה,
שכתוב (דברים ה) ויהי כשמעכם את הקול
מתוך החשך, (שם ה) וההר בער באש עד
לב השמים חשך וכו'. וזו האש החזקה
שעל ראשי הרשעים מתחילה לשרף
אותם. ורוח - זה הרג בסוף. רוח סערה,
חרב שנונה מלהטת בו, כמו שנאמר
(בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת,
ונקראת רוח. הענש הזה למי שיעבר על
מצוות התורה. ואחר כתוב יראה ראשית,
שהיא הכלל של הכל. מכאן והלאה שאר
מצוות התורה.

—== זוהר תהלים ==—

עשיתם. אמר רבי יוסי: אַרְאָה פְּנֵי
הַשְּׂכִינָה, שְׁלֹאֲחֵר יָמִים נִקְלַעְתִּי לְשָׁם,
וְרֵאִיתִי אוֹתוֹ הַבֵּן שֶׁנּוֹלַד לָהֶם, וְהָיָה בֵּן
שֶׁבַע שָׁנִים. רָאָה אוֹתִי בְּבֵית, וְלֹא רָצָה
לְדַבֵּר עִמִּי. אָמַר לוֹ אָבִיו: לָךְ לְפָנָיו,
שְׂאִישׁ גְּדוֹל הוּא. אָמַר, אֲנִי פּוֹחֵד לְדַבֵּר
עִמּוֹ וְלִהְתְּקָרֵב עִמּוֹ, שֶׁהָרִי לֹא יִדְעֵתִי אִם
יֵשׁ לוֹ נִשְׁמָה קְדוּשָׁה אִם לֹא, שֶׁכֶּךָ לְמַד
אוֹתִי מוֹרֵי הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁלְּכֹל מִי שֶׁאֵין לוֹ
נִשְׁמָה קְדוּשָׁה, אֲסוּר לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלִהְתְּקָרֵב
עִמּוֹ. אָמַר לוֹ: חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂאִישׁ גְּדוֹל
וְהַחֲכָם שֶׁל הַדּוֹר הוּא. קָרַב אֵלַי, וְלֹא
הִסְפִּיק לְדַבֵּר עִמִּי. אָמַר לִי: אֲנִי רוֹאֶה בְּךָ
שֶׁנִּשְׁמָה חֲדָשָׁה יֵשׁ בְּךָ מִזֶּה יָמִים מוֹעֲטִים,
וְלֹא נִזְרְקָה בְּךָ בְּשַׁעַה שִׁצְצַתָּ לְעוֹלָם.
תְּמַהֲתִי. אֲמַרְתִּי: כֶּךָ הוּא! שְׂרוּק הָיִיתִי,
כְּשֶׁעָסַקְתִּי בַתּוֹרָה, וְנִתְּנָה בִּי נִשְׁמָה. אָמַר
לִי: יִדְעַתָּ אֵת נֶפֶשׁ הַחַיָּה, שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב
שֶׁהִיְתָה מִן הָאָרֶץ, וְהָרִי מִשְׁמַע נֶפֶשׁ חַיָּה?
אֲמַרְתִּי לוֹ: אָמַר בְּנִי. אָמַר, כֶּךָ אָמַר לִי
מוֹרֵי, שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוֹצִיאָהּ
הָאָרֶץ, וּמִן הָאָרֶץ הִיא נִגְזְרָה, אֲבָל הִיא
חַיָּה שֶׁיְכוּלָה לְהִתְנַעֵנַע לְכָאן וּלְכָאן, כְּמוֹ
שְׂעוּשִׁים בְּהֵמוֹת וּשְׂרָצִים וְהַכֹּל. אֲבָל אֵין
בָּהּ הַשְּׂכֵל וְחֻכְמָה בְּעִבּוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁלֹּא נִבְרָאָה אֲלֵא לְבַהֲמָה וּלְחַיָּה
לְהִתְנַעֵנַע בָּהּ לְלֹא הַשְּׂכֵל, וְלִהְתְּפַלּוֹת
כְּשֶׁתִּצָּא, כִּהְבֵּל הַזֶּה שֶׁל הַפֶּה. אֲמַרְתִּי לוֹ:

בְּנִי, מִי הוּא רַבְּךָ? אָמַר לִי: רַבִּי
אֶלְכַסְנֵדְרָאִי. אֲמַרְתִּי לוֹ: וּמָה לְמַדְתָּ הַיּוֹם
הַזֶּה? אָמַר לִי: הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁכְּתוּב (תהלים
קיא) רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת ה' שְׂכָל טוֹב לְכֹל
עוֹשֵׂיהֶם, כֶּךָ אָמַר לִי רַבִּי אֶלְכַסְנֵדְרָאִי, מָה
הוּא חֻכְמָה? הוּא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְהוּא חֻכְמָה, וּמַעוֹלָם לֹא גָלָה לְשׁוֹם
אָדָם וְלֹא עֲתִיד לְהִגְלוֹת, אֲלֵא קִצַּת הַיְמִנָה
לְמִשָּׁה לְבַד. וְלֹא עָמַד עַל כָּל יְדִיעַתָּה,
אֲלֵא עָמַד עַל מָה שֶׁלֹּא עָמַד אָדָם, עַל
הַרְאשִׁית הַזֶּה שֶׁהִיא חֻכְמָה, שֶׁכְּתוּב בּוֹ
בְּמִשָּׁה (דברים לג) וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, וְזָהוּ
חֻכְמָה. וְאִם תֹּאמַר, הָרִי כְּתוּב וְה' נִתַּן
חֻכְמָה לְשַׁלְמָה? בֹּא וּרְאֵה, לֹא כְּתוּב נִתַּן
הַחֻכְמָה, אֲלֵא חֻכְמָה, שֶׁעָמַד עַל קִצַּת
אֲמַתָּתָה. הַמְּשִׁיחַ עֲתִיד לְדַעַת קִצַּתוֹ,
שֶׁכְּתוּב בּוֹ (ישעיה יא) וְנִחַה עָלָיו רוּחַ ה'
רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה כו'. וְהַחֻכְמָה הִיא
רֵאשִׁית הַכֹּל וְקֵדָם הַכֹּל, אֲבָל יִרְאֵת ה'
שְׂכָל טוֹב. כְּלוֹמֵר, הִירְאָה נִשְׂאָרָה בְּשְׂכָל
וּבִינָה, לְדַעַת וְלְחַקֵּר יִרְאֵת ה'. לְכֹל
עוֹשֵׂיהֶם - לְעוֹשֵׂה הַמְּצוּוֹת בִּירְאָה
בַּתְּחִלָּה, עַד שִׁירְגִיל עֲצָמוֹ לְעִשׂוֹת
מֵאֲהָבָה. אֲמַרְתִּי לוֹ: מָה שְׂמֶךָ? אָמַר לִי:
אֲהָבָה. אֲמַרְתִּי לוֹ: מִרְ אֲהָבָה, וְקָרָאתִי
עָלָיו (ירמיה לא) וְאֲהָבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ. וְאֲנִי
זְכִיתִי לְרְאוֹת אֵת רַב אֲדָא בְּנוֹ, וְסַפְרֵתִי לוֹ
אֵת זֶה.

קִיב א הַלְלוּיָהּ אֲשֶׁרִי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָהּ בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: ב גְּבוּר
בְּאַרְצֵי יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: ג הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת

— שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים —

להתגדל בגבורותיך

הללויה אשרי איש (קיב, א): [שימוש תהלים לפרק קיב] להתגבר בגבורותיך.

— זוהר תהלים —

האחר ולהעלות כבוד הקדוש ברוך הוא, ועל זה כתוב באהרן, (מלאכי ב) ורבים השיב מעון. וכתוב (שם) בריתי היתה אתו. בא וראה, כל מי שאוחז ביד הרשע (ושב אליו) ומשתדל בו לעזב דרך רעה, הוא עולה בשלש עליות מה שלא עולה כף שום איש אחר: גורם לכפות את הצד האחר, גורם שמתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו, וגורם להעמיד כל העולם בקיומו למעלה ולמטה. ועל האיש הזה כתוב, בריתי היתה אתו החיים והשלוש. וזוכה לראות בנים לבניו, וזוכה בעולם הזה וזוכה לעולם הבא. כל בעלי הדינים לא יכולים לדון אתו בעולם הזה ובעולם הבא. נכנס בשנים עשר שערים, ואין מי שימחה בידו. ועל זה כתוב, (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך. הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת לעד. זרח בחשך אור לישרים וגו'.

כשבן אדם גבור בארץ גבור בתורה גבור ביצרו - גבור בארץ ודאי עולה אורו ונמשך בו כשיכות יתר אז דור ישרים יברך

גבור בארץ יהיה זרעו וגו' (קיב, ב): [זוהר ח"ג פ' בלק (דף קצ"א):] פתח ואמר, (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך. כשבן אדם גבור בארץ, גבור

כשרואים שרצון אותו האיש (בשמחה וברצון הלב) לרדף ולהשתדל אחר הקב"ה בלבו ונפשו ורצונו ודאי אז שם יודעים שהשכינה שורה בו ואז צריכים לקנות את אותו האיש בכסף שלם (ולהשתדל אחריו) להתחבר עמו וללמד ממנו

גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך וגו' (ק"ב, ב): [זוהר ח"ב פ' תרומה (דף קכ"ח):] ומנין יודעים שהקדוש ברוך הוא מתרצה בו ושם בו את מדורו? כשרואים שרצון אותו האיש (בשמחה וברצון הלב) לרדף ולהשתדל אחר הקדוש ברוך הוא בלבו ונפשו ורצונו, ודאי אז שם יודעים שהשכינה שורה בו, ואז צריכים לקנות את אותו האיש בכסף שלם, (ולהשתדל אחריו) להתחבר עמו וללמד ממנו. ועל זה הראשונים היו אומרים, וקנה לך חבר - בשכר שלם יש לקנות אותו, כדי לזכות בשכינה. עד כאן צריך לרדף אחר הצדיק ולקנות אותו. אף כף אותו הצדיק צריך לרדף אחר הרשע ולקנותו בשכר שלם, כדי שיעביר ממנו אותה זהמה ויכפה את הצד האחר ויעשה לנפשו, כדי שיחשב עליו כאלו הוא ברא אותו. וזהו השבח שיתעלה בו הקדוש ברוך הוא יותר מכל שבח אחר, ועליה זו יותר מהכל. מה הטעם? כי הוא גורם לכפות את הצד

— זוהר תהלים —

מן הה' מתעוררת תשובה לאיש.

והם פועלים בעולם הזה כמו זה: השכל מהנשמה לנשמה. ותאות השכל נמשכת מן הנשמה. ומן רוח הבהמית יבא המשא ומתן עם הגוים. ונפש הבהמית להנהיג האיברים, שילכו לאכילה ושתיה ותאות המשגל, וזוהי הנפש הבהמית (מן הרוח ארבע רוחות, קר וחם קיץ וחרף). וחמשה מקומות שעשורים ושתים אותיות נזכרות בהם, והם: אחה"ע מגרון, בומ"ף משפתים, גיכ"ק מחיף, דטלנ"ת מלשון, זסצר"ש משינים. ואלו חמשת המקומות נכללים בארבעה כחות, שהם מנהיגים האיברים, ובהם נברא כל הגוף. ועליהם הארבע אותיות קדושות, שנקראו אדם, ועליהם אמר הכתוב, (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו. ומן הי"וד מתעוררת יראה לאדוני האדונים, שיהיה האדם ירא ממנו. ומן הה' מתעוררת תשובה לאיש. ומן הו' מתעוררת לאדם תורה. ומן הה' מתעוררים מעשים טובים ומצוות, ולא יחטא. זהו השם הנסתר בצלמו. כמו שהקדוש ברוך הוא נסתר בעולמו, כך הוא זה השם נסתר באדם.

ודע שהם ארבעה שמות: יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. ודע שהארבע אותיות דגמת ארבעה יסודות שנקראו גוף, ומתפשטים למאתים ארבעים ושמונה איברים. ועל אלו הארבעה יש ארבע אותיות הנזכרים למעלה, והם מתעלים על הארבעה גופים שהזכרנו, ונקראים נקודות. כי בהברת ה' אי, ובהברת ה' אה. ובהברת ה' או. ובהברת ה' אה. ויש על הנקודות

בתורה, גבור ביצרו - גבור בארץ ודאי. עולה אורו ונמשך בו משיכות יתר, אז דור ישרים יברך, יברך כתוב. אמר רבי אבא, והרי ראינו תינוקות שאומרים דברים עליונים ואחר כך עומדים ראשי העולם. אמר לו, תינוק שאמר דבר אחד או שנים לפי שעה, בלי כוונתם, מבטח אדם בזה, שיזכה ללמד תורה בישראל. אבל זה שאורו עומד על עמדו בדת שלמה, לא כך. ועוד, שהרי הקדוש ברוך הוא וערגתו להריח תפוח זה. אשרי חלקו.

אשרי הוא מי שמתברך בבנים בעולם הזה
גבור בארץ יהיה זרעו וגו' (ק"ב, ב) : [זוהר
 ח"ד מדרש רות (דף ק"ב)] גבור בארץ
 יהיה זרעו - אשרי הוא מי שמתברך בבנים
 בעולם הזה כדי שלא ילך יחידי לאותו
 העולם ולנעמי מודע לאישה איש גבור
 חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז וגו'
 (רות). רבי רחומאי פתח, (תהלים קיב) גבור
 בארץ יהיה זרעו. אשרי הוא מי שמתברך
 בבנים בעולם הזה, כדי שלא ילך יחידי
 לאותו העולם. בא וראה, בדגמא שיש
 באדם יהו"ה מלא, ומתפרש האור שלו
 למ"ה, כאן יש בגוף השם מלא יהו"ה,
 ומתפרש לעשרים ושתים אותיות, ועם
 מנצפ"ך הם עשרים ושבע. ואני אפתח לך
 דרך ישר. כמו שהוא דגמת אדם, שהוא
 מארבע אותיות, והוא אור גדול, כך יש
 בגוף ארבעה יסודות - אש ועפר רוח
 ומים, והם ארבעה כחות. ואלו הם: רוח
 הבהמית, ונפש הבהמית, והנשמה,
 והנשמה לנשמה. והם מצד השמאל.

לְעַד: ד זרח בחֲשֶׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנֹן וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹאָה
 יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו בִּי לְעוֹלָם לֹא יִמוּט לְזָכֹר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה
 רָעָה לֹא יִירָא נְבוֹן לְבוֹ בְּטַח בִּיהוָה: ח סְמוּךְ לְבוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר
 יִרְאֶה בְּצָרָיו: ט פֶּזֶר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צַדִּיקָתוֹ עֹמֶדֶת לְעַד קִרְנוֹ תְרוּם בְּכִבוֹד: י רִשְׁעַ

זוהר תהלים

נְסֹתָר וְקָדוֹשׁ, וְהַנְּקֻדוֹת גּוּף לְטַעֲמִים,
 וְהָאוֹתִיּוֹת גּוּף לְנִקְדוֹת. רַבִּי רַחוּמַי פִּתַּח,
 (תהלים קיב) גְּבוּר בְּאַרְצָן יְהוָה זָרְעוּ. אֲשֶׁר־
 הוּא מִי שְׂיִזְכֶּה לְהַתְּבַרֵּךְ בְּכַנְיָם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה. וְאִם לֹא, הוּא הוֹלֵךְ מִיַּד לַיָּד. וְכַתּוּב
 (משלי יא) יָד לַיָּד לֹא יִנְקֶה רַע. מַה זֶה יָד
 לַיָּד? (תהלים כה) סוֹד ה' לִירְאָיו.

טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹאָה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט
טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹאָה וְגו' (ק"יב, ה): [זוהר
 ח"א פ' נח (דף טו.)] אֵלֶּה תוֹלְדַת נַח וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים קיב) **טוֹב אִישׁ חוֹנֵן**
 וּמְלֹאָה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט. טוֹב אִישׁ -
 זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁנִּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב (שם קמה) טוֹב ה' לְכָל, וְכַתּוּב (שמות
 טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. לְכָל הַזֶּה חוֹנֵן וּמְלֹאָה,
 לְמִקּוּם שְׂאִין לוֹ מְשָׁלוֹ, וְאוֹתוֹ מְקוּם נְזוּן
 מִמֶּנּוּ. יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט - שֶׁהָרִי אֹתוֹ
 דָּבַר לֹא נְזוּן אֶלָּא בְּמִשְׁפָּט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (תהלים פט) צַדִּיק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסָאָךְ.

הַצַּדִּיקָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עֹמֶדֶת לְעוֹלָמִים

פֶּזֶר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צַדִּיקָתוֹ וְגו' (ק"יב, ט):
 [זוהר ח"א פ' ו' ויגש (דף רח.)] כָּל־
 מִתְקַיְמִים בְּעוֹלָם - עֲשִׂירִים וְעֵנִיִּים וְכָל־
 כְּדֵי לְזָכוֹת אֵלּוֹ בְּאֵלּוֹ: לְזָכוֹת צַדִּיקִים עִם
 רִשְׁעִים, לְזָכוֹת חֲקָמִים עִם טְפָשִׁים, לְזָכוֹת
 עֲשִׂירִים עִם עֲנִיִּים, שֶׁהָרִי מִשׁוּם כֶּף זֹכֶה
 הָאָדָם לְחַיֵּי הָעוֹלָם וְנִקְשָׁר בְּעֵץ הַחַיִּים

טַעֲמִים, שֶׁהֵם מְנַהֲיָגִים לְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת,
 שֶׁהֵם כְּנֶגֶד רִגְלֵי הַמְּרַכְּבָה, שֶׁהֵם מוֹצֵא
 הַיְסוּדוֹת הַשְּׁפָלִים, וְהֵם נִקְרָאִים נִקְדוֹת.
 וְעַלֵּיהֶם שְׁלֹשָׁה טַעֲמִים, וְהֵם זִרְקָא תְּלִשָּׁא
 שְׁלִשְׁתָּ. וְזֶהוּ שֵׁם הַנְּסֹתָר הַשְּׁהוּר
 וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא שֵׁם הוֹי"ה. וְכֵן בְּאֶדָם, מִן
 הָא' לְבִדָּה הַתְּפִשְׁטוֹ אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל
 שֵׁם: אִי, אָה, או, אָה. וּמִן הָאֶלְפָּה הַתְּפִשְׁט
 ה"א הַנְּעֻלָם, כִּי הוּא מוֹצֵא מַה שֶׁקָּבַל.
 וְגַם שְׁתֵּי הַבְּרוֹתָיו אִי או - הָרֵאשׁוֹן מְקַבֵּל
 וְהַשְּׁנִי מוֹלִיד. וְהוֹי"ד הַנְּעֻלָם שֶׁל אִי מוֹרָה
 כִּי מִמֶּנּוּ מִתְּפִשְׁט הַכֹּל. וְעַל כֵּן נִקְרָא
 הָרֵאשׁוֹן מְקַבֵּל, וְהַשְּׁנִי מוֹלִיד. וְהוֹי"ד
 הַנְּעֻלָם שְׁמוֹרָה כִּי מִמֶּנּוּ מִתְּפִשְׁט הַכֹּל. וְעַל
 כֵּן נִקְרָא הָרֵאשׁוֹן זִרְקָא, כְּשֵׁמוֹ כֵּן הוּא, כִּי
 הוּא מוֹרָה שְׂאִין לוֹ סוּף. וְהַשְּׁנִי תְּלִשָּׁא,
 מִלֵּה מְרַכְּבַת: ת"ל ש"א. כִּי הִיא נוֹשֵׂאת
 הַת"ל. וְהַשְּׁלִישִׁי שְׁלִשְׁתָּ, כְּשֵׁמָה כֵּן הִיא,
 הַמְּשַׁפְּעַת לְחַל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים שָׁם (וְעַל זֶה כוּן
 הַמַּחֲבֵר בְּאִמְרוֹ).

וְדַע שֶׁהֵם אַרְבַּעַה שְׁמוֹת, בְּדִגְמָא הַזֶּה:
 יוסי יוסי יוסי יוסי. יֵשׁ אַרְבַּע
 אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּקְרָאוּ גּוּף, וּמִתְּפִשְׁטִים לְמֵאֵתִים
 אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה אֵיבָרִים. וְיֵשׁ אַרְבַּע
 אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּקְרָאוּ נִקְדוֹת, וְהֵם מִתְּעַלִּים עַל
 הַגּוּף. וְיֵשׁ עַל הַנְּקֻדוֹת טַעֲמִים, שֶׁהֵם
 מְנַהֲיָגִים אֶת הָאוֹתִיּוֹת. וְעַל שְׁלֹשָׁה שֵׁם

—==—==—== זוהר תהלים —==—==—==

ואתה נתן להם את אכלם בעתו. ומשום כך פזר נתן לאביונים - זה צדיק. צדקתו עמדת לעד - זו כנסת ישראל, שמשום כך היא עומדת בסוד של שלום בקיום שלם. רשע יראה וכעס - זו מלכות עובדי כוכבים ומזלות. בא ראה, מלכות שמים היא בית המקדש, לקיים כל העניינים בתוך הצל של ראשית השכינה, והצדיק הזה הוא נקרא גבאי צדקה, לחן ולזון את הכל, שכתוב פזר נתן לאביונים, משום כך גבאי צדקה נוטלים שכר כנגד כל הנותנים צדקה.

עמדת לעד - עומדת על האדם לזמן לו קיום וחיים

פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד

וגו' (קיב, ט) [זוהר ח"ג פ' בהעלותך (דף קנ"ג)] וכיום הקים את המשכן. רבי חייא פתח, (תהלים קיב) פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד קרנו תרום בכבוד. פזר לאביונים, מה זה פזר? כמו שנאמר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. יכול פזר בעלמא? בא להשמיענו פזר נתן לאביונים. כיון שנתן לעניים, פזר זה נאה. מה זה ונוסף עוד? בכל. ונוסף עוד - בעשר. ונוסף עוד - בחיים.

פסוק זה כך צריך לו להיות: יש מפזר ויוסף עוד. מה זה ונוסף? אלא אותו מקום ששורה בו מיתה, הוא גורם לו שיתוסף מחיים שלמעלה להוסיף לו. אמר רבי יהודה אמר רבי חייא, הפסוק מעיד שכל מי שנותן לעניים, מעורר עץ

ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קיב) פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד קרנו תרום בכבוד. בא ראה, הקדוש ברוך הוא ברא את העולם והשליט עליו את האדם שיהיה מלך על הכל. והאדם הזה נפרדים ממנו בעולם כמה מינים, מהם צדיקים ומהם רשעים, מהם טפשים ומהם חכמים, וכלם מתקיימים בעולם, עשירים ועניים, וכלם כדי לזכות אלו באלו, לזכות צדיקים עם רשעים, לזכות חכמים עם טפשים, לזכות עשירים עם עניים, שהרי משום כך זוכה האדם לחיי העולם ונקשר בעץ החיים. ולא עוד, אלא שהנה הצדקה שהיא עושה עומדת לעולמים, שכתוב וצדקתו עמדת לעד. פזר נתן לאביונים. רבי אלעזר אמר, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, העמיד אותו על עמוד אחד ושמו צדיק, והצדיק הזה הוא הקיום של העולם, וזה הוא שמשקה וזן לכל, שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.

צדקתו עמדת לעד - זו כנסת ישראל

ומשם יפרד, מה זה יפרד? אלא המזון ההוא והמשקה של הנהר ההוא נוטל הגן הכל, ואחר כך מתפזר המשקה ההוא לארבעה צדדים של העולם, וכמה הם שמצפים להיות משקים ולהזון משם, כמו שנאמר (תהלים קמה) עיני כל אליך ישרו

